

คำนำ

โรงเรียนอนุบาลปอทอง ได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาพื้นฐานประวัติศาสตร์เพื่อเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐานประวัติศาสตร์ รวมถึงแนวทางให้สถานศึกษานำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐานประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาค่านิยม ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้เป็นพลเมืองดีของสังคมไทยที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและรักษา อนุรักษ์ ประเพณี วัฒนธรรม รวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดชลบุรี

โดยเป็นหลักสูตรการเรียนการสอน และบริหารจัดการศึกษา เรื่อง การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม การสร้างวินัย การมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม ยึดมั่นในศาสนา พระมหากษัตริย์ และมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย กอปรกับในขณะนี้มีนโยบายด้านการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมือง ที่ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนในชาติได้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องประวัติศาสตร์ความเป็นไทยรักชาติ ศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์และเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมีความปรองดองสมานฉันท์เพื่อสันติสุขในสังคมไทยและกำหนดค่านิยมหลัก ๑๒ ประการเพื่อสร้างคนไทยที่เข้มแข็งนำไปสู่การสร้างสรรค์ประเทศไทยให้เข้มแข็ง

โรงเรียนอนุบาลปอทองตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาการศึกษาไทยในประเด็นของการพัฒนาการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ในฐานะที่เป็นกลไกสำคัญในการเตรียมพลเมืองของชาติไปสู่การเป็นพลเมืองดีที่มีประสิทธิภาพ จึงได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาพื้นฐานประวัติศาสตร์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติและคุณลักษณะอันพึงประสงค์สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาการเรียนการสอนประวัติศาสตร์และค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ

ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรโรงเรียนอนุบาลปอทองตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์เหมาะสมสำหรับเป็นแนวทางของครูในการจัดการศึกษา และสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐ และสามารถก้าวไกลในระดับสากลต่อไป

โรงเรียนอนุบาลปอทอง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๒

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	๗
ส่วนที่ ๑ ความนำ	๑
วิสัยทัศน์	๒
เป้าประสงค์หลักสูตร	๒
จุดหมาย	๒
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	๓
คุณลักษณะอันพึงประสงค์	๔
โครงสร้างรายวิชาพื้นฐานประวัติศาสตร์	๕
ส่วนที่ ๒ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง รายวิชาพื้นฐานประวัติศาสตร์	
ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	๗
ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	๑๐
ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	๑๓
ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	๑๖
ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	๑๘
ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖	๒๑
ส่วนที่ ๓ คำอธิบายรายวิชาพื้นฐานประวัติศาสตร์	
คำอธิบายรายวิชาประวัติศาสตร์ ๑ ส ๑๑๑๐๒	๒๕
คำอธิบายรายวิชาประวัติศาสตร์ ๒ ส ๑๒๑๐๒	๒๖
คำอธิบายรายวิชาประวัติศาสตร์ ๓ ส ๑๓๑๐๒	๒๗
คำอธิบายรายวิชาประวัติศาสตร์ ๔ ส ๑๔๑๐๒	๒๘
คำอธิบายรายวิชาประวัติศาสตร์ ๕ ส ๑๕๑๐๒	๓๐
คำอธิบายรายวิชาประวัติศาสตร์ ๖ ส ๑๖๑๐๒	๓๑

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ส่วนที่ ๔ โครงสร้างรายวิชาพื้นฐานประวัติศาสตร์

โครงสร้างรายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	๓๔
โครงสร้างรายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	๓๕
โครงสร้างรายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	๓๖
โครงสร้างรายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	๓๗
โครงสร้างรายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	๓๙
โครงสร้างรายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖	๔๒

ส่วนที่ ๕ แนวทางการจัดการเรียนรู้และการวัดผลและประเมินผล

แนวทางการจัดการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐานประวัติศาสตร์	๔๓
การวัดผลและประเมินผล	๔๖
เกณฑ์การจบการศึกษา	๕๓
คำอธิบายของคำหลักในจุดเน้นและขอบข่ายรายวิชาพื้นฐานประวัติศาสตร์	๕๘
ภาคผนวก	

ส่วนที่ ๑ ความนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ สพฐ. ๑๒๓๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ และคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ๓๐/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๑ ให้เปลี่ยนแปลงมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐) โดยมีคำสั่งให้โรงเรียนดำเนินการใช้หลักสูตรในปีการศึกษา ๒๕๖๑ โดยให้ใช้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และ ๔ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นมา ให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ โดยกำหนดจุดหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพ มีคุณภาพและมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียนอนุบาลบ่อทองจึงได้ทำการปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อนำไปใช้ประโยชน์และเป็นกรอบในการวางแผนและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาและจัดการเรียนการสอน โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้มีกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ โดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด โครงสร้างเวลาเรียน ตลอดจนเกณฑ์การวัดประเมินผลให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้โรงเรียนสามารถกำหนดทิศทางการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนในแต่ละระดับตามความพร้อมและจุดเน้น โดยมีกรอบแกนกลางเป็นแนวทางที่ชัดเจนเพื่อตอบสนองนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ มีความพร้อมในการก้าวสู่สังคมคุณภาพ มีความรู้อย่างแท้จริง และมีทักษะในศตวรรษที่ ๒๑

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในเอกสารนี้ ช่วยทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในทุกระดับ เห็นผลคาดหวังที่ต้องการในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ชัดเจนตลอดแนว ซึ่งจะสามารถช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่นและสถานศึกษาร่วมกันพัฒนาหลักสูตรได้อย่างมั่นใจ ทำให้การจัดทำหลักสูตรในระดับสถานศึกษามีคุณภาพและมีความเป็นเอกภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้เกิดความชัดเจนเรื่องการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ และช่วยแก้ปัญหาการเทียบโอนระหว่างสถานศึกษา ดังนั้นในการพัฒนาหลักสูตรในทุกระดับตั้งแต่ระดับชาติจนกระทั่งถึงสถานศึกษา จะต้องสะท้อนคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งเป็นกรอบทิศทางการจัดการศึกษาทุกรูปแบบ และครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่คาดหวังได้ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งระดับชาติ ชุมชน ครอบครัว และบุคคลต้องร่วมรับผิดชอบ โดยร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ในการวางแผน ดำเนินการ ส่งเสริมสนับสนุน ตรวจสอบ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติไปสู่คุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

วิสัยทัศน์

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลบ่อทอง พุทธศักราช ๒๕๖๔ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

เป้าประสงค์หลักสูตร (Corporate objective)

๑. เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีทักษะชีวิต มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางการดำเนินชีวิต เป็นผู้นำที่ดีของสังคมและมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และการสื่อสารอย่างหลากหลาย ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก (World Citizen)
๒. เพื่อให้สถานศึกษามีระบบการบริหารและจัดการศึกษาด้วยระบบคุณภาพ (Quality System Management) เพื่อรองรับการกระจายอำนาจอย่างทั่วถึง
๓. เพื่อให้บุคลากรทุกคนมีทักษะวิชาชีพในการพัฒนาการเรียนการสอนและใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีที่ทันสมัยยกระดับการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (World Class standard)
๔. เพื่อให้การใช้งบประมาณและทรัพยากรของทุกหน่วยงานเป็นไปตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

จุดหมาย

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลบ่อทอง พุทธศักราช ๒๕๖๔ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาตามหลักสูตร ดังนี้

๑. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๒. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
๓. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
๔. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๕. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคมและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

โรงเรียนอนุบาลบ่อทอง มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ ๕ ประการ ดังนี้

๑. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา ถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม การเลือกรับ หรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลัก เหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเอง และสังคม

๒. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิด อย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้ อย่างถูกต้องเหมาะสม บนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีกาดตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น ต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนิน ชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้าง เสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับ การเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อ ตนเองและผู้อื่น

๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมี ทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การ แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

โรงเรียนอนุบาลปอทอง มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์สุจริต
๓. มีวินัย
๔. ใฝ่เรียนรู้
๕. อยู่อย่างพอเพียง
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน
๗. รักความเป็นไทย
๘. มีจิตเป็นสาธารณะ

โครงสร้างรายวิชา
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์

ระดับประถมศึกษา

ระดับชั้น	รหัส	ชื่อรายวิชา	เวลาเรียนรายปี
ชั้น ป. ๑	ส ๑๑๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๑	๑ ชั่วโมง/สัปดาห์(๔๐/ปี)
ชั้น ป. ๒	ส ๑๒๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๒	๑ ชั่วโมง/สัปดาห์(๔๐/ปี)
ชั้น ป. ๓	ส ๑๓๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๓	๑ ชั่วโมง/สัปดาห์(๔๐/ปี)
ชั้น ป. ๔	ส ๑๔๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๔	๑ ชั่วโมง/สัปดาห์(๔๐/ปี)
ชั้น ป. ๕	ส ๑๕๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๕	๑ ชั่วโมง/สัปดาห์(๔๐/ปี)
ชั้น ป. ๖	ส ๑๖๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๖	๑ ชั่วโมง/สัปดาห์(๔๐/ปี)

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

ระดับประถมศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	๑.บอกวัน เดือน ปี และการนับช่วงเวลาตามปฏิทินที่ใช้ในชีวิตประจำวัน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ชื่อ วัน เดือน ปี ตามระบบสุริยคติที่ปรากฏในปฏิทิน ◆ ชื่อ วัน เดือน ปี ตามระบบจันทรคติในปฏิทิน ◆ ช่วงเวลาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น เช้าวันนี้ ตอนเย็น
	๒. เรียงลำดับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันตามวันเวลาที่เกิดขึ้น	<ul style="list-style-type: none"> ◆ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของนักเรียน เช่น รับประทานอาหารเช้า นอน เข้านอน เรียนหนังสือ เล่นกีฬา ฯลฯ ◆ ใช้คำบอกช่วงเวลา แสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้
	๓. บอกประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัวโดยสอบถามผู้เกี่ยวข้อง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วิธีการสืบค้นประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัวอย่างง่าย ๆ ◆ การบอกเล่าประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัวอย่างสั้น ๆ

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	๑. บอกความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม สิ่งของ เครื่องใช้ หรือการดำเนินชีวิตของตนเองกับสมัยของพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม สิ่งของ เครื่องใช้ หรือการดำเนินชีวิตของอดีตกับปัจจุบันที่เป็นรูปธรรมและใกล้ตัวเด็ก เช่นการใช้ควาย ไถนา รถไถนา เตารีด ถนน เกวียน - รถอีแต๋น ◆ สาเหตุและผลของการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่าง ๆ ตามกาลเวลา
	๒. บอกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตที่มีผลกระทบต่อตนเองในปัจจุบัน	◆ เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในครอบครัว เช่น การย้ายบ้าน การหย่าร้าง การสูญเสียบุคคลในครอบครัว

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและ
 อารมณ์ความเป็นไทย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	๑. อธิบายความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย ได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (ธงชาติ เพลงชาติ พระพุทธรูป พระบรมฉายาลักษณ์) ◆ การเคารพธงชาติ การร้องเพลงชาติ และเพลงสรรเสริญพระบารมี เคารพ ศาสนวัตถุ ศาสนสถาน ◆ เอกลักษณ์อื่น ๆ เช่น แผนที่ประเทศไทย ประเพณีไทย อาหารไทย (อาหารไทยที่ต่างชาติดียกย่อง เช่น ต้มยำกุ้ง ผัดไทย) ที่มีความภาคภูมิใจ และมีส่วนร่วมที่จะอนุรักษ์ไว้
	๒. บอกสถานที่สำคัญซึ่งเป็นแหล่งวัฒนธรรมในชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ตัวอย่างของแหล่งวัฒนธรรมในชุมชนที่ใกล้ตัวนักเรียน เช่น วัด ตลาด พิพิธภัณฑน์ มัสยิด โบสถ์คริสต์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ◆ คุณค่าและความสำคัญของแหล่งวัฒนธรรมในชุมชนในด้านต่าง ๆ เช่น เป็นแหล่งท่องเที่ยว เป็นแหล่งเรียนรู้
	๓. ระบุสิ่งที่ตนรัก และภาคภูมิใจในท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ตัวอย่างสิ่งที่เป็นความภาคภูมิใจในท้องถิ่น เช่น สิ่งของ สถานที่ ภาษาถิ่น ประเพณี และวัฒนธรรม ฯลฯ ที่เป็นสิ่งที่ใกล้ตัวนักเรียน และเป็นรูปธรรมชัดเจน ◆ คุณค่าและประโยชน์ของสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้น

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๒	๑. ใช้คำระบุเวลา que แสดงเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต	<ul style="list-style-type: none"> ◆ คำที่แสดงช่วงเวลาในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต เช่น วันนี้ เมื่อวานนี้ พรุ่งนี้ เดือนนี้ เดือนหน้า เดือนก่อน ◆ วันสำคัญที่ปรากฏในปฏิทินที่แสดงเหตุการณ์สำคัญในอดีตและปัจจุบัน ◆ ใช้คำบอกช่วงเวลา อดีต ปัจจุบัน อนาคต แสดงเหตุการณ์ได้
	๒. ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในครอบครัว หรือในชีวิตของตนเองโดยใช้หลักฐานที่เกี่ยวข้อง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วิธีการสืบค้นเหตุการณ์ที่ผ่านมาแล้วที่เกิดขึ้นกับตนเองและครอบครัว โดยใช้หลักฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น ภาพถ่าย ◆ สื่อบัตร ทะเบียนบ้าน ◆ ใช้คำที่ บอกช่วงเวลาแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในครอบครัวหรือในชีวิตตนเอง ◆ ใช้เส้นเวลา (Time Line) ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๒	๑. สืบค้นถึงการเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตประจำวันของคนในชุมชนของตนจากอดีตถึงปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วิธีการสืบค้นข้อมูลอย่างง่าย ๆ เช่น การสอบถามพ่อแม่ ผู้รู้ ◆ วิถีชีวิตของคนในชุมชน เช่น การประกอบอาชีพ การแต่งกาย การสื่อสาร ประเพณี ในชุมชนจากอดีต ถึงปัจจุบัน ◆ สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของคนในชุมชน
	๒. อธิบายผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง ที่มีต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตของคนในชุมชนทางด้านต่าง ๆ ◆ ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชน

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและ
 อารงความเป็นไทย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๒	๑. ระบุบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อท้องถิ่นหรือประเทศชาติ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ บุคคลในท้องถิ่นที่ทำคุณประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์วัฒนธรรม และความมั่นคงของท้องถิ่น และประเทศชาติ ในอดีตที่ควรนำมาเป็นแบบอย่าง ◆ ผลงานของบุคคลในท้องถิ่นที่น่าภาคภูมิใจ
	๒. ยกตัวอย่างวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาไทยที่ภาคภูมิใจและควรอนุรักษ์ไว้	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ตัวอย่างของวัฒนธรรมประเพณีไทย เช่น การทำความเคารพ อาหารไทย ภาษาไทย ประเพณีสงกรานต์ ฯลฯ ◆ คุณค่าของวัฒนธรรม และประเพณีไทย ที่มีต่อสังคมไทย ◆ ภูมิปัญญาของคนไทยในท้องถิ่นของนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๓	๑. เที่ยบศักราชที่สำคัญตามปฏิทินที่ใช้ในชีวิตประจำวัน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ที่มาของศักราชที่ปรากฏในปฏิทิน เช่น พุทธศักราช คริสต์ศักราชอย่างสังเขป (ถ้าเป็นมุสลิมควรเรียนอิเราะห์ศักราชด้วย) ◆ วิธีการเทียบ พ.ศ. เป็น ค.ศ. หรือ ค.ศ. เป็น พ.ศ. ◆ ตัวอย่างการเทียบศักราช ในเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน เช่น ปีเกิดของนักเรียน เป็นต้น
	๒. แสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียน และชุมชนโดยระบุหลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องและชุมชนโดยระบุหลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วิธีการสืบค้นเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียน และชุมชนโดยใช้หลักฐาน และแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ◆ ใช้เส้นเวลา (Time Line) ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนและชุมชน

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๓	๑. ระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการของชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ปัจจัยการตั้งถิ่นฐานของชุมชนซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยทางภูมิศาสตร์และปัจจัยทางสังคม เช่น ความเจริญทางเทคโนโลยี การคมนาคม ความปลอดภัย ◆ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของชุมชน ทั้งปัจจัยทางภูมิศาสตร์ และปัจจัยทางสังคม
	๒. สรุปลักษณะที่สำคัญของขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน	◆ ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมชุมชนของตนที่เกิดจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์และปัจจัยทางสังคม
	๓. เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างทางวัฒนธรรมของชุมชนตนเองกับชุมชนอื่น ๆ	◆ ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชนอื่น ๆ ที่มีความเหมือนและความต่างกับชุมชนของตนเอง

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและ
 อารมณ์ความเป็นไทย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๓	๑. ระบุพระนามและพระราชกรณียกิจ โดยสังเขปของพระมหากษัตริย์ไทยที่เป็นผู้สถาปนาอาณาจักรไทย	◆ พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ โดยสังเขปของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ผู้สถาปนาอาณาจักรไทย สุขุขทัย อยุธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ตามลำดับ
	๒. อธิบายพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ ในรัชกาลปัจจุบัน โดยสังเขป	◆ พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระบรมราชินีนาถโดยสังเขป
	๓. เล่าวีรกรรมของบรรพบุรุษไทย ที่มีส่วนปกป้องประเทศชาติ	◆ วีรกรรมของบรรพบุรุษไทยที่มีส่วนปกป้องประเทศชาติ เช่น ท้าวเทพสตรี ท้าวศรีสุนทร ชาวบ้านบางระจัน พระยาพิชัยดาบหัก สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๔	๑. นับช่วง เวลา เป็นทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและช่วงเวลาของทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ ◆ การใช้ทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ เพื่อทำความเข้าใจช่วงเวลาในเอกสาร เช่น หนังสือพิมพ์
	๒. อธิบายยุคสมัยในการศึกษาประวัติของมนุษยชาติโดยสังเขป	<ul style="list-style-type: none"> ◆ เกณฑ์การแบ่งยุคสมัยในการศึกษาประวัติศาสตร์ที่แบ่งเป็นยุคก่อนประวัติศาสตร์และยุคประวัติศาสตร์ ◆ ยุคสมัยที่ใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์ไทยเช่นสมัยก่อนสุโขทัย สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา สมัยธนบุรี และสมัยรัตนโกสินทร์
	๓. แยกแยะประเภทหลักฐานที่ใช้ในการศึกษาความเป็นมาของท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่แบ่งเป็นหลักฐานชั้นต้น และหลักฐานชั้นรอง ◆ ตัวอย่างหลักฐานที่ใช้ในการศึกษาความเป็นมาของท้องถิ่นของตน ◆ การจำแนกหลักฐานของท้องถิ่นเป็นหลักฐานชั้นต้นและหลักฐานชั้นรอง

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๔	๑. อธิบายการตั้งหลักแหล่งและพัฒนาการของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์และยุคประวัติศาสตร์โดยสังเขป	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พัฒนาการของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์และยุคประวัติศาสตร์ ในดินแดนไทยโดยสังเขป ◆ หลักฐานการตั้งหลักแหล่งของมนุษย์ ยุคก่อนประวัติศาสตร์ในดินแดนไทยโดยสังเขป
	๒. ยกตัวอย่างหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่พบในท้องถิ่นที่แสดงพัฒนาการของมนุษยชาติ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่พบในท้องถิ่นที่แสดงพัฒนาการของมนุษยชาติในดินแดนไทยโดยสังเขป

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๔	๑. อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป ◆ พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยทางด้านการเมืองการปกครอง และเศรษฐกิจโดยสังเขป ◆ ประวัติ และผลงานของบุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย เช่น พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (พระยาโลไทยโดยสังเขป)
	๒. บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ภูมิปัญญาไทยในสมัยสุโขทัย เช่น ภาษาไทย ศิลปกรรมสุโขทัยที่ได้รับการยกย่องเป็นมรดก
	๓. อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์	<ul style="list-style-type: none"> ◆ คุณค่าของภูมิปัญญาไทยที่สืบทอดถึงปัจจุบันที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๕	๑. สืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่นโดยใช้หลักฐานที่หลากหลาย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วิธีการสืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่น ◆ หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีอยู่ในท้องถิ่นที่เกิดขึ้นตามช่วงเวลาต่าง ๆ เช่น เครื่องมือ เครื่องใช้ อาวุธ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ◆ การนำเสนอความเป็นมาของท้องถิ่นโดยอ้างอิงหลักฐานที่หลากหลายด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การเล่าเรื่อง การเขียนอย่างง่าย ๆ การจัดนิทรรศการ
	๒. รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อตอบคำถามทางประวัติศาสตร์ อย่างมีเหตุผล	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การตั้งคำถามทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับความเป็นมาของท้องถิ่น เช่น มีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นในช่วงเวลาใด เพราะสาเหตุใด และมีผลกระทบอย่างไร ◆ แหล่งข้อมูลและหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นเพื่อตอบคำถามดังกล่าว เช่น เอกสาร เรื่องเล่า ตำนานท้องถิ่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ ฯลฯ ◆ การใช้ข้อมูลที่พบเพื่อตอบคำถามได้อย่าง มีเหตุผล
	๓. อธิบายความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องราวในท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ตัวอย่างเรื่องราวจากเอกสารต่าง ๆ ที่สามารถแสดงนัยของความคิดเห็นกับข้อมูล เช่น หนังสือพิมพ์ บทความจากเอกสารต่าง ๆ เป็นต้น ◆ ตัวอย่างข้อมูลจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ในท้องถิ่นที่แสดงความจริงกับข้อเท็จจริง ◆ สรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับข้อมูลในท้องถิ่น

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๕	๑. อธิบายอิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีนที่มีต่อไทย และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยสังเขป	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การเข้ามาของอารยธรรมอินเดียและจีนในดินแดนไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยสังเขป ◆ อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีนที่มีต่อไทย และคนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น ศาสนาและความเชื่อ ภาษา การแต่งกาย อาหาร
	๒. อภิปรายอิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อสังคมไทยปัจจุบัน โดยสังเขป	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การเข้ามาของวัฒนธรรมต่างชาติในสังคมไทย เช่น อาหาร ภาษา การแต่งกาย ดนตรี โดยระบุลักษณะ สาเหตุและผล ◆ อิทธิพลที่หลากหลายในกระแสของวัฒนธรรมต่างชาติต่อสังคมไทยในปัจจุบัน

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและ
ธำรงความเป็นไทย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๕	๑. อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา และธนบุรีโดยสังเขป	◆ การสถาปนาอาณาจักรอยุธยา โดยสังเขป
	๒. อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของอาณาจักรอยุธยา	◆ ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ และการปกครองของอาณาจักรอยุธยา
	๓. บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญ สมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ	◆ พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา การตั้งเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ โดยสังเขป
	๔. อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้	◆ ผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา เช่น สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ชาวบ้านบางระจัน ◆ ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยาโดยสังเขป เช่น ศิลปกรรม การค้า วรรณกรรม ◆ การกอบกู้เอกราชและการสถาปนาอาณาจักรธนบุรีโดยสังเขป ◆ พระราชประวัติ และผลงานของพระเจ้าตากสินมหาราชโดยสังเขป ◆ ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรีโดยสังเขป เช่น ศิลปกรรม การค้า วรรณกรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๖	๑. อธิบายความสำคัญของวิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย ๆ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและความสำคัญของวิธีการทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย ๆ ที่เหมาะสมกับนักเรียน ◆ การนำวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปใช้ศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่น เช่น ความเป็นมาของภูมินามของสถานที่ในท้องถิ่น
	๒. นำเสนอข้อมูลจากหลักฐานที่หลากหลายในการทำความเข้าใจเรื่องราวสำคัญในอดีต	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ตัวอย่างหลักฐานที่เหมาะสมกับนักเรียนที่นำมาใช้ในการศึกษาเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย สมัยรัตนโกสินทร์ เช่น พระราชหัตถเลขาของรัชกาลที่ ๔ หรือรัชกาลที่ ๕ กฎหมายสำคัญ ฯลฯ (เชื่อมโยงกับ มฐ. ส ๔.๓) ◆ สรุปข้อมูลที่ได้จากหลักฐานทั้งความจริงและข้อเท็จจริง ◆ การนำเสนอข้อมูลที่ได้จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การเล่าเรื่อง การจัดนิทรรศการ การเขียนรายงาน

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๖	๑. อธิบายสภาพสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ใช้แผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขตของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ◆ สภาพสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของประเทศเพื่อนบ้านของไทยโดยสังเขป ◆ ตัวอย่างความเหมือนและ ความต่างระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ภาษา ศาสนา การปกครอง
	๒. บอกความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียนโดยสังเขป	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความเป็นมาของกลุ่มอาเซียนโดยสังเขป ◆ สมาชิกของอาเซียนในปัจจุบัน ◆ ความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียนทางเศรษฐกิจ และสังคมในปัจจุบันโดยสังเขป

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและ
ธำรงความเป็นไทย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๖	๑. อธิบายพัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ โดยสังเขป	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การสถาปนาอาณาจักรรัตนโกสินทร์โดยสังเขป ◆ ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของไทย ในสมัยรัตนโกสินทร์ ◆ พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ โดยสังเขปตามช่วงเวลาต่าง ๆ เช่น สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น สมัยปฏิรูปประเทศ และสมัยประชาธิปไตย ◆ ผลงานของบุคคลสำคัญทางด้านต่าง ๆ ในสมัยรัตนโกสินทร์ เช่น พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ◆ ภูมิปัญญาไทยสมัยรัตนโกสินทร์ เช่น ศิลปกรรม วรรณกรรม
	๒. อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของไทยสมัยรัตนโกสินทร์	
	๓. ยกตัวอย่างผลงานของบุคคลสำคัญด้านต่าง ๆ สมัยรัตนโกสินทร์	
	๔. อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้	

คำอธิบายรายวิชาประวัติศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชาประวัติศาสตร์ ส ๑๑๑๐๒
รายวิชาพื้นฐาน
เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปี

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ศึกษา รวบรวมข้อมูล อภิปรายเกี่ยวกับความหมาย และความสำคัญของวิธีการประวัติศาสตร์ คำที่แสดง ช่วงเวลาในอดีต ปัจจุบันและอนาคต ใช้คำที่ระบุเวลาสืบค้นเหตุการณ์ในอดีตที่เกิดขึ้นกับตนเองและครอบครัว โดยใช้ หลักฐานที่เหมาะสม บอกลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยใช้คำบอกช่วงเวลาและเส้นเวลาได้ การสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับ การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของคนในชุมชนของตนเองจากอดีตถึงปัจจุบัน ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อวิถีชีวิต ของคนในชุมชน ศึกษาประวัติของท้องถิ่นเมืองจันทน์ ทำให้เกิดความรักและภาคภูมิใจ เพื่อเป็นแนวทางการอนุรักษ์ ท้องถิ่นในการดำเนินชีวิต เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพในภูมิปัญญาท้องถิ่น และในฐานะที่เราเป็นคนไทย จึงควรมีความรัก สามัคคีรักท้องถิ่นของตนเอง และร่วมสืบสาน ประเพณี ตามค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ คงอยู่ต่อไป

โดยใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการทางสังคม กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการแสวงหาความรู้ การสืบค้นข้อมูล และวิธีการทางประวัติศาสตร์

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจถึงความสำคัญของเวลา ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ความใจความเป็นมาของชาติไทย รัฐโบราณและรัฐไทยในดินแดนไทย นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะและค่านิยมที่เหมาะสม

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ป. ๑/๑ ป. ๑/๒ ป. ๑/๓

ส ๔.๒ ป. ๑/๑ ป. ๑/๒

ส ๔.๓ ป. ๑/๑ ป. ๑/๒ ป. ๑/๓

รวม ๘ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชาประวัติศาสตร์ ส ๑๒๑๐๒
รายวิชาพื้นฐาน
เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปี

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒
จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ อภิปรายเกี่ยวกับความหมาย และความสำคัญของวิธีการประวัติศาสตร์ คำที่แสดงช่วงเวลา ในอดีต ปัจจุบันและอนาคต ใช้คำที่ระบุเวลาสืบค้นเหตุการณ์ ในอดีตที่เกิดขึ้นกับตนเอง และครอบครัว โดยใช้ หลักฐานที่เหมาะสม บอกลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยใช้คำ บอกช่วงเวลาและเส้นเวลาได้ การสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับ การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของคนในชุมชนของตนเอง จากอดีตถึงปัจจุบัน ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อวิถีชีวิต ของคนในชุมชน ศึกษาประวัติและผลกระทบและผลงานของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของคนเมื่อเข้าสู่การเป็นประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับอาเซียน ภูมิปัญญาท้องถิ่นของภาคเหนือ ภาคกลาง ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และในฐานะที่เราเป็นคนไทย จึงควรช่วยกันอนุรักษ์วัฒนธรรม รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

โดยใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการทางสังคม กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการแสวงหาความรู้ การสืบค้นข้อมูล และวิธีการทางประวัติศาสตร์

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจถึงความสำคัญของเวลา ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ความใจความ เป็นมาของชาติไทย รัฐบาลและรัฐไทยในดินแดนไทย นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะและค่านิยมที่เหมาะสม

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ป.๒/๑, ป.๒/๒

ส ๔.๒ ป.๒/๑, ป.๒/๒

ส ๔.๓ ป.๒/๑, ป.๒/๒

รวม ๖ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชาประวัติศาสตร์ ส ๑๓๑๐๒
รายวิชาพื้นฐาน
เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปี

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓
จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ศึกษา รวบรวมข้อมูล อภิปราย สรุป นำเสนอเกี่ยวกับ ความหมาย ความสำคัญ ประวัติ เหตุการณ์ บุคคลสำคัญและภูมิปัญญา สิ่ง que แสดงถึงความเป็นมาของชาติไทย การนำวิธีการทาง ประวัติศาสตร์ไป ใช้ศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่น ประวัติพระมหากษัตริย์ไทย เช่น พระราชประวัติ และ พระราชกรณียกิจของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชและพระบรมราชินีนาถ พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ผู้สถาปนาอาณาจักร สุโขทัย อโยธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ ตามลำดับ เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับเวลาและช่วงนับทางประวัติศาสตร์ วิธีการทางประวัติศาสตร์ พัฒนาการ ขอบ มนุษย์ความเป็นมาของชาติไทยและตัวอย่างผลงานของบุคคลสำคัญของชาติไทย ที่มีส่วนปกป้อง ประเทศชาติไว้ การประเมินวิชาการสร้างองค์ความรู้หรือวิชาทฤษฎีความรู้ และโครงการ ประเมิน ๒ ส่วน คือ ประเมินผลงานการ เขียน/รายงานการศึกษาและประเมินการนำเสนอผลงาน ทั้งนี้เน้นเรื่องการศึกษาค้นคว้า หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงและประชาคมอาเซียน

โดยใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการทางสังคม กระบวนการ ปฏิบัติ กระบวนการแสวงหาความรู้ การสืบค้นข้อมูล และวิธีการทางประวัติศาสตร์

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจถึงความสำคัญของเวลา ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้ วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ความใจความเป็นมาของชาติไทย รัฐ โบราณและรัฐไทยในดินแดนไทย นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะและค่านิยมที่เหมาะสม

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ป. ๓/๑ ป. ๓/๒

ส ๔.๒ ป. ๓/๑ ป. ๓/๒

ส ๔.๓ ป. ๓/๑ ป. ๓/๒ ป. ๓/๓ ป. ๓/๔

รวม ๘ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชาประวัติศาสตร์ ส ๑๔๑๐๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รายวิชาพื้นฐาน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปี

จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ศึกษา ความหมาย วิเคราะห์ การเขียน การอ่าน การนับเกี่ยวกับคำว่า ทศวรรษ ศตวรรษ สหัสวรรษ การใช้ ทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ เพื่อทำความเข้าใจช่วงเวลาในเอกสาร เช่นหนังสือพิมพ์ เกณฑ์การแบ่งยุคสมัย ในการศึกษาประวัติศาสตร์ที่แบ่งปันยุคก่อนประวัติศาสตร์และยุคประวัติศาสตร์ ยุคสมัยที่ใช้ในการศึกษา ประวัติศาสตร์ไทย เช่น สมัยก่อนสุโขทัย สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา สมัยธนบุรี และสมัยรัตนโกสินทร์ ประเภทของ หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่แบ่งปันหลักฐานขั้นต้นและหลักฐานขั้นรอง ตัวอย่างหลักฐานที่ใช้ในการศึกษาความเป็นมาของท้องถิ่นของตน การจำแนกหลักฐานของท้องถิ่นเป็นหลักฐานขั้นต้นและหลักฐานขั้นรอง พัฒนาการของ มนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์และยุคประวัติศาสตร์ในดินแดนไทย โดยสังเขป หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่พบใน ท้องถิ่นที่แสดงพัฒนาการของมนุษย์ชาติในดินแดนไทยโดยสังเขป การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยทางด้านการเมืองการปกครองและเศรษฐกิจโดยสังเขป

ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย เช่น พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ พ่อขุนรามคำแหงมหาราชพระมหาราช-ธรรมราชาที่ ๑ (พระยาสิทธิไทยโดยสังเขป) ภูมิปัญญาไทยในสมัยสุโขทัย เช่น ภาษาไทยศิลปกรรมสุโขทัยที่ได้รับการยกย่องเป็นมรดกโลก เครื่องสังคโลก คุณค่าของภูมิปัญญาไทยที่สืบทอดถึงปัจจุบันที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่ การอนุรักษ์

โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและเห็นความสำคัญของเรื่อง ทศวรรษ ศตวรรษ สหัสวรรษและยุค สมัยที่มีความสัมพันธ์กับอดีต ปัจจุบัน อนาคต สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มี คุณลักษณะอันพึงประสงค์สอดคล้องค่านิยมหลัก ๑๒ ประการตามนโยบายของนายกรัฐมนตรีในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้มีวัฒนธรรม กตัญญูเคารพกฎหมายเรียนรู้วิถีปฏิบัติตามพระราชดำรัส รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ เข้าใจลักษณะข้อมูลระดับจังหวัด ภาค ประเทศ เข้าใจประวัติศาสตร์ ความเป็นมา นำมาเปรียบเทียบให้เห็นการเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตของสังคมไทย อธิบายถึงปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อการ พัฒนา การตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ การดำเนินชีวิตของ แต่ละภูมิภาคของจังหวัด ผลกระทบภายนอกที่มีอิทธิพลต่อ การสร้างสรรค์ภูมิปัญญา และประวัติผลงานของบุคคลสำคัญในท้องถิ่น เพื่อนำไปเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต

นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะและค่านิยมที่เหมาะสม

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ป.๔/๑ ส ๔.๑ ป.๔/๒ ส ๔.๑ ป.๔/๓

ส ๔.๒ ป.๔/๑ ส ๔.๒ ป.๔/๒

ส ๔.๓ ป.๔/๑ ส ๔.๓ ป.๔/๒ ส ๔.๓ ป.๔/๓

รวม ๘ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชาประวัติศาสตร์ ส ๑๕๑๐๒
รายวิชาพื้นฐาน
เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปี

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ศึกษา คติวิเคราะห์ อภิปรายเกี่ยวกับเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ และสามารถใช่วิธีการสืบค้น ความเป็นมาของท้องถิ่นอย่างง่าย ๆ โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์จากแหล่งข้อมูลและหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่อยู่ในท้องถิ่น ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาต่าง ๆ เช่น เครื่องมือเครื่องใช้ อาวุธ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ตำนานท้องถิ่น และคำบอกเล่าต่าง ๆ ฯลฯ รวมทั้งการตั้งคำถามทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวกับความเป็นมาของท้องถิ่นในช่วงเวลาต่าง ๆ สืบค้นข้อมูลและหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นอย่างมีเหตุผลที่แสดงความจริงกับข้อเท็จจริง มีความรู้ ความเข้าใจประวัติความเป็นมาของครอบครัวและชุมชน

ได้มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการคือ ความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ กตัญญู และเสียสละเพื่อส่วนรวม ในด้านความรับผิดชอบ มีคุณธรรม มีความกระตือรือร้น ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ใช้กระบวนการ กลุ่ม กล้าแสดงออก ภาควุมใจและรักท้องถิ่นของตนเอง และยังได้สอดแทรกศาสตร์ของพระราชอา (หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง)

อธิบายการสถาปนาและพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและธนบุรี ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรือง ทางด้านเศรษฐกิจ การปกครองของอาณาจักรอยุธยา ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องต่อกันจนมาถึงสมัยธนบุรีทั้งในด้านการ ปกครองและเศรษฐกิจ วิเคราะห์สาเหตุของการสิ้นสุดอาณาจักรอยุธยาและธนบุรี

อภิปรายเกี่ยวกับอิทธิพลอารยธรรมจีนและอินเดียที่มีต่อไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) อิทธิพล ของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อสังคมไทย อภิปรายผลงานของบุคคลสำคัญและภูมิปัญญาไทยที่น่าภาคภูมิใจโดยใช้ กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม ทักษะการสังเกต ทักษะการสืบค้นข้อมูล ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการ เรียงลำดับ ทักษะการแสวงหาความรู้ และทักษะการสรุปย่อ

ทั้งนี้มุ่งเน้นคุณสมบัติผู้เรียนให้มีความรักชาติ ห่วงแหน เห็นคุณค่าในวัฒนธรรมไทยภาคภูมิใจ ในความเป็นไทย อนุรักษ์ภูมิปัญญาไทย เลือกว่าวัฒนธรรมต่างชาติมาใช้ให้เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย สามารถประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน และสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ เกิดความรู้ ความเข้าใจ มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะและค่านิยมที่เหมาะสม

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ป.๕/๑, ป.๕/๒, ป.๕/๓ ส ๔.๒ ป.๕/๑, ป.๕/๒

ส ๔.๓ ป.๕/๑, ป.๕/๒, ป.๕/๓, ป.๕/๔

รวม ๙ ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชาประวัติศาสตร์ ส ๑๖๑๐๒

รายวิชาพื้นฐาน

เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปี

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

รู้วิธีการสืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่นโดยใช้หลักฐานที่หลากหลาย เริ่มด้วยการเข้าใจตั้งประเด็นคำถามทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง เช่น ความเป็นมาของชื่อหมู่บ้าน ชื่อตำบล ชื่อถนน ความเป็นมาของสถานที่สำคัญ ความเป็นมาของขนบธรรมเนียมประเพณีในท้องถิ่น รู้จักแหล่งข้อมูลหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่อยู่ในท้องถิ่นที่เกิดขึ้นตามช่วงเวลาต่าง ๆ สามารถรวบรวมข้อมูลจากหลักฐานที่เกี่ยวข้องอยู่ตามแหล่งต่าง ๆ เพื่อตอบคำถามทางประวัติศาสตร์อย่างมีเหตุผล รู้จักวิเคราะห์ตรวจสอบข้อมูลอย่างง่าย ๆ เข้าใจความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องราวในท้องถิ่นที่ปรากฏในข้อมูลจากหลักฐานต่าง ๆ โดยศึกษาตัวอย่างข้อมูลจากหลักฐานต่าง ๆ เช่น บทความ หนังสือพิมพ์ หรือเอกสาร เอกสารอื่น ๆ ที่แสดงนัยความคิดที่มีอยู่ในข้อมูล เพื่อฝึกฝนการแยกแยะความคิดเห็นกับข้อเท็จจริงที่อยู่ในข้อมูล รวมทั้งแยกแยะความจริงกับข้อเท็จจริงได้ โดยใช้ทักษะการสังเกต การสอบถาม การสำรวจ การเปรียบเทียบ การวิเคราะห์ การเชื่อมโยง และการสังเคราะห์อย่างง่าย ๆ เพื่อฝึกฝนการใช้ทักษะวิธีการทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ศึกษาการเข้ามาและอิทธิพลของอารยธรรมอินเดีย และจีน ในดินแดนไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยสังเขป เช่น การปกครอง การนับถือศาสนา ความเชื่อ วัฒนธรรม ประเพณี ภาษา อาหาร การแต่งกาย ศึกษาการเข้ามา สาเหตุ และผลกระทบของอิทธิพลทางวัฒนธรรมต่างชาติ ทั้งตะวันตกและตะวันออกที่มีต่อสังคมไทยในปัจจุบันโดยสังเขป เช่น อาหาร ภาษา การแต่งกาย ดนตรี โดยใช้ทักษะการอ่าน การสืบค้นข้อมูล การสังเกต การเปรียบเทียบ การวิเคราะห์ การเชื่อมโยง เพื่อให้เข้าใจวัฒนธรรมในสังคมปัจจุบัน และวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีความคล้ายคลึงและความแตกต่าง เข้าใจในความสัมพันธ์ ยอมรับในความแตกต่างทางวัฒนธรรม และอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

ศึกษาพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและธนบุรี ในเรื่องเกี่ยวกับการสถาปนาอาณาจักร ปัจจัยส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองพัฒนาการทางการเมืองการปกครองและเศรษฐกิจโดยสังเขป ประวัติและผลงานบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยาและธนบุรี เช่น สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ชาวบ้านบางระจัน สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ภูมิปัญญาไทยในสมัยอยุธยา ซึ่งเป็นผลให้พระนครศรีอยุธยาได้รับการยกย่องเป็นมรดกโลก และภูมิปัญญาในสมัยธนบุรีที่ภาคภูมิใจ ควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้ เช่น ทางด้านศิลปกรรม วรรณกรรม และการค้า โดยใช้ทักษะการอ่าน การสืบค้นข้อมูล การเชื่อมโยง การวิเคราะห์ การอธิบาย การสรุปความ การเรียงความ เพื่อให้เกิดความรักและภาคภูมิใจในความเป็นชาติไทย เห็นความเพียรพยายามของบรรพบุรุษที่ปกป้องชาติตระหนัก และเห็นความสำคัญที่จะธำรงรักษาความเป็นไทยสืบต่อไป

นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะและค่านิยมที่เหมาะสม

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ป.๖/๑ , ป. ๖/๒ , ป. ๖/๓

ส ๔.๒ ป. ๖/๑ , ป. ๖/๒

ส ๔.๓ ป. ๖/๑ , ป. ๖/๒ , ป. ๖/๓

รวม ๘ ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชาประวัติศาสตร์

ชั้นประถมศึกษา

โครงสร้างรายวิชาประวัติศาสตร์ ส ๑๑๑๐๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

เวลา ๔๐ ชั่วโมง

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำ หนัก คะแนน
๑	วันแสนสนุก	ส ๔.๑ ป. ๑/๑ ส ๔.๑ ป. ๑/๒	บอกวัน เดือน ปีและการนับ ช่วงเวลาตามปฏิทิน การเรียงลำดับเหตุการณ์ที่ เกิดขึ้น ในชีวิตประจำวัน	๖	๑๐
๒	ครอบครัวของฉัน	ส ๔.๑ ป. ๑/๓	สืบค้นประวัติของตนเองและ ครอบครัว	๗	๑๐
๓	ชีวิตที่เปลี่ยนแปลง	ส ๔.๒ ป. ๑/๑ ส ๔.๓ ป. ๑/๒	บอกความเปลี่ยนแปลงของ สภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นในอดีต และมีผลกระทบในปัจจุบัน	๗	๑๐
๔	หนูรักชาติไทย	ส ๔.๓ ป. ๑/๑ ส ๔.๓ ป. ๑/๒ ส ๔.๓ ป. ๑/๓	อธิบายความหมายและ ความสำคัญของสัญลักษณ์ สำคัญ ของไทย	๗	๒๐
๕	เรียนรู้แหล่งวัฒนธรรม	ส ๔.๓ ป. ๑/๒ ส ๔.๓ ป. ๑/๓	บอกสถานที่สำคัญซึ่งเป็นแหล่ง วัฒนธรรมในชุมชน	๖	๑๐
๖	เที่ยวชลหารรษา	ส ๔.๓ ป. ๑/๑ ส ๔.๓ ป. ๑/๒ ส ๔.๓ ป. ๑/๓	บอกแหล่งวัฒนธรรม ประเพณี โบราณสถาน สถานที่สำคัญ อาหารพื้นเมืองของจังหวัด ชลบุรี	๖	๑๐
รวมระหว่างเรียน				๓๙	๗๐
สอบปลายปี				๑	๓๐
รวมทั้งสิ้น				๔๐	๑๐๐

โครงสร้างรายวิชาประวัติศาสตร์ ส ๑๒๑๐๒
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

เวลา ๔๐ ชั่วโมง

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำ หนัก คะแนน
๑	เวลาและเหตุการณ์ สำคัญ	ส ๔.๑ ป.๒/๑ ส ๔.๑ ป.๒/๒	- คำที่แสดงช่วงเวลาในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต เช่น วันนี้ เมื่อ วานนี้ - วิธีการสืบค้นเหตุการณ์ที่ ผ่านมาแล้ว ที่เกิดขึ้นกับตนเองและ ครอบครัว โดยใช้หลักฐานที่ เกี่ยวข้อง เช่น สุนัขบัตร	๑๔	๒๐
๒	ชุมชนน่าอยู่	ส ๔.๒ ป.๒/๑ ส ๔.๒ ป.๒/๒	- วิธีการสืบค้นข้อมูลอย่างง่าย ๆ เช่น การสอบถามพ่อแม่ ผู้รู้ ใน ชุมชน สาเหตุการเปลี่ยนแปลง และวิถีชีวิตของคนในชุมชนภูมิ ปัญญา ท้องถิ่น บุคคลสำคัญ สถานที่สำคัญ ของชุมชน การ เปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตของคนใน ชุมชนทางด้านต่าง ๆ ผลกระทบ ของการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อวิถีชีวิต ของคนในชุมชน	๑๓	๒๐
๓	ความเป็นมา ของ ชาติไทย	ส ๔.๓ ป.๒/๑ ส ๔.๓ ป.๒/๒	- บุคคลในท้องถิ่นที่ทำ คุณประโยชน์ ต่อการสร้างสรรค์ วัฒนธรรมและ ความมั่นคงของ ท้องถิ่นและ ประเทศชาติตัวอย่าง ของวัฒนธรรม ประเพณีไทย เช่น การทำความเคารพ อาหารไทย ภาษาไทย ประเพณี สงกรานต์	๑๒	๒๐
รวมระหว่างเรียน				๓๙	๗๐
สอบปลายปี				๑	๓๐
รวมทั้งสิ้น				๔๐	๑๐๐

โครงสร้างรายวิชาประวัติศาสตร์ ส ๑๓๑๐๒
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เวลา ๔๐ ชั่วโมง

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำ หนัก คะแนน
๑	ยุคสมัยของประวัติศาสตร์	ส ๔.๑ ป. ๓/๑ ส ๔.๑ ป. ๓/๒	เทียบศักราชและแสดงลำดับเหตุการณ์ของโรงเรียนและชุมชน	๑๐	๒๐
๒	พัฒนาการของมนุษย์	ส ๔.๒ ป. ๓/๑ ส ๔.๒ ป. ๓/๒	ระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการของชุมชนต่าง ๆ	๑๐	๒๐
๓	ความเป็นมาของชาติไทย และบุคคลสำคัญ	ส ๔.๓ ป. ๓/๑ ส ๔.๓ ป. ๓/๒ ส ๔.๓ ป. ๓/๓ ส ๔.๓ ป. ๓/๔	อธิบายพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของกษัตริย์ไทย ในอดีตและปัจจุบัน	๑๙	๓๐
รวมระหว่างเรียน				๓๙	๗๐
สอบปลายปี				๑	๓๐
รวมทั้งสิ้น				๔๐	๑๐๐

โครงสร้างรายวิชาประวัติศาสตร์ ส ๑๔๑๐๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เวลา ๔๐ ชั่วโมง

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำ หนัก คะแนน
๑	นับช่วงเวลาเป็น ทศวรรษ ศตวรรษ และ สหัสวรรษ	ส ๔.๑ ป.๔/๑	เวลามีความสำคัญและเกี่ยวข้อง กับการดำเนินชีวิตของคนเราใน การศึกษาประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็น เหตุการณ์ที่ผ่านมาแล้ว เราต้อง บอกเล่าเรื่องราวทาง ประวัติศาสตร์ โดยใช้คำที่ระบุ ช่วงเวลา เช่น ทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ	๖	๑๐
๒	อธิบายยุคสมัยใน การศึกษาประวัติของ มนุษยชาติโดยสังเขป	ส ๔.๑ ป.๔/๒	การแบ่งยุคสมัยทาง ประวัติศาสตร์ ทั้งสมัยก่อน ประวัติศาสตร์และสมัย ประวัติศาสตร์สมัยก่อน ประวัติศาสตร์เป็นสมัยที่มนุษย์ ยังไม่มีตัวอักษรใช้ เป็นสมัยหิน กับสมัยโลหะส่วนสมัย ประวัติศาสตร์ เป็นสมัยที่มนุษย์ มีตัวอักษรใช้แล้ว	๒	๕
๓	แยกแยะประเภท หลักฐานที่ใช้ใน การศึกษา ความ เป็นมาของท้องถิ่น	ส ๔.๑ ป.๔/๓	การเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการและ หลักฐานทางประวัติศาสตร์ ท า ให้เข้าใจกระบวนการในการ แสวงหาข้อมูลที่แท้จริงทาง ประวัติศาสตร์ เพื่อให้ได้มาซึ่ง องค์ความรู้ใหม่ทาง ประวัติศาสตร์บนพื้นฐานของ ความเป็นเหตุเป็นผล	๕	๑๐
๔	อธิบายการตั้งหลัก แหล่ง และการ พัฒนาการของมนุษย์	ส ๔.๒ ป.๔/๑	การเรียนรู้เกี่ยวกับหลักฐานการ ตั้งหลักแหล่งของมนุษย์ในยุค ประวัติศาสตร์ในดินแดน	๒	๑๐

	ยุคก่อนประวัติศาสตร์ และยุค ประวัติศาสตร์ โดยสังเขป		ประเทศไทยในอดีต ทำให้เรามีความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการของมนุษยชาติในดินแดนไทย		
๕	ยกตัวอย่างหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์ที่พบใน ห้องถิ่นที่แสดงพัฒนาการ ของมนุษยชาติ	ส ๔.๒ ป.๔/๒	หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่พบ ในห้องถิ่นที่แสดงพัฒนาการของ มนุษยชาติในดินแดนไทย	๓	๑๐
๖	อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย โดยสังเขป	ส ๔.๓ ป.๔/๑	ในพ.ศ. ๑๗๙๒ คนไทยสามารถสถาปนารุงสุโขทัย เป็นอาณาจักรอิสระจากขอมได้ โดยมีพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ เป็นปฐม กษัตริย์ปกครองอาณาจักรสุโขทัย ซึ่งในระยะเริ่มแรกของการสถาปนา บ้านเมืองยังไม่มั่นคงนัก แต่ต่อมาในช่วงสมัยของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช บ้านเมืองมีความเจริญสูงสุด	๘	๑๐
๗	บอกประวัติและผลงาน ของบุคคลสำคัญสมัย สุโขทัย	ส ๔.๓ ป.๔/๒	การเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย ทำให้เราภาคภูมิใจในบรรพบุรุษของเรา	๘	๑๐
๘	อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยสุโขทัยที่ น่า ภาคภูมิใจ และควรค่าแก่ การรักษา	ส ๔.๓ ป.๔/๓	ภูมิปัญญาในสมัยสุโขทัย เป็นสิ่งที่มีคุณค่าและน่าภาคภูมิใจ ดังนั้น จึงควรอนุรักษ์ให้คงอยู่ตลอดไป	๙	๑๐
รวมระหว่างเรียน				๓๙	๗๐
สอบปลายปี				๑	๓๐
รวมทั้งสิ้น				๔๐	๑๐๐

โครงสร้างรายวิชาประวัติศาสตร์ ส ๑๕๑๐๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๔๐ ชั่วโมง

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำ หนัก คะแนน
๑.	การสืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่น	ส ๔.๑ ป.๕/๑ ส ๔.๑ ป.๕/๒ ส ๔.๑ ป.๕/๓	การศึกษาความเป็นมาของท้องถิ่นด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ ทำให้เราทราบเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นในอดีตและเข้าถึงคนแต่ละยุค สมัย น าไปสู่การค้นพบความจริงและ ข้อเท็จจริงที่จะต้องอาศัยหลักฐานทางประวัติศาสตร์เพื่อยืนยัน โดยที่หลักฐานทาง ประวัติศาสตร์แบ่งออกเป็น ๒ ประเภทคือ หลักฐานชั้นต้นและหลักฐานชั้นรอง	๑๐	๑๕
๒.	พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา	ส ๔.๓ ป.๕/๑ ส ๔.๓ ป.๕/๒	สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ สถาปนาอาณาจักร อยุธยาเมื่อ พ.ศ. ๑๘๙๓ ปกครองแบบ สมบูรณาญาสิทธิราชย์ มีพระมหากษัตริย์ ๓๓ พระองค์ ๕ ราชวงศ์ เป็นอาณาจักรที่มีความเจริญรุ่งเรืองในด้านการปกครอง เศรษฐกิจเป็น เวลายาวนานถึง ๔๑๗ ปี เพราะทรงมีพระปรีชา สามารถปกป้องอาณาจักรและขยายอาณาจักร ให้กว้างขวางมากขึ้น	๕	๑๐
๓.	พัฒนาการของอาณาจักรธนบุรี	ส ๔.๓ ป.๕/๑ ส ๔.๓ ป.๕/๒	สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช สถาปนา อาณาจักรธนบุรี เมื่อ พ.ศ. ๒๓๑๐ ปกครอง แบบ สมบูรณาญาสิทธิราชย์ ทรงมีพระปรีชา สามารถในด้านการรวบรวมชาติไทยให้เป็น ปึกแผ่นปกป้องอาณาจักรทรงแก้ปัญหาในยาม ที่บ้านเมืองประสบ	๕	๑๓

			กับภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ด้วยการสละพระราชทรัพย์ซื้อข้าวสารมา แจกจ่ายให้แก่ราษฎร ทรงสนับสนุนการทำนา และการค้ากับต่างชาติ ในปลายสมัยของ พระองค์เกิดการแตกความสามัคคีอาณาจักร ธนบุรีจึงสิ้นสุดลง เมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๕		
๔.	ส ๔.๓ ป.๕/๓	บุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรี	บุคคลสำคัญในสมัยอยุธยาและธนบุรี เป็น บุคคลที่ทำคุณประโยชน์และสร้างผลงานที่น่า ภาคภูมิใจให้กับชาติ การศึกษาประวัติบุคคล สำคัญทำให้เราเกิดความภาคภูมิใจและมีแบบอย่างในการดำเนินชีวิต ซึ่งแต่ละท่านย่อม มีบทบาทที่แตกต่างกันออกไป ผลงานที่ท่านทำ นั้นได้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายใน ชาติหลายอย่าง ซึ่งเป็นรากฐานให้ชาติเจริญเติบโตรุ่งเรืองอย่างเข้มแข็งต่อไป	๘	๑๐
๕.	ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี	ส ๔.๓ ป.๕/๔	ภูมิปัญญาเกิดจากความคิด ความชำนาญหรือ ทักษะที่มนุษย์สามารถถ่ายทอดกันมาหรือได้รับ จากประสบการณ์โดยตรง สมัยอยุธยาและธนบุรีภูมิปัญญาไทยเป็น ลักษณะที่ถ่ายทอดออกมาทางศิลปวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับศาสนาพุทธ ซึ่งมีลักษณะโดดเด่นและ เป็นเอกลักษณ์ คือ ศิลปกรรมต่าง ๆ และการ ค้าขายซึ่งมีผลต่อวิถีชีวิตคนไทยจนถึงปัจจุบัน	๔	๑๐
๖.	อารยธรรมตะวันตกและวัฒนธรรมต่างชาติ	ส ๔.๒ ป.๕/๑ ส ๔.๒ ป.๕/๒	อารยธรรมอินเดียและจีน เป็นอารยธรรมที่มีความเก่าแก่และมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตไทยและ ชาติตะวันตกอื่น ๆ นอกจากนี้อิทธิพลของ วัฒนธรรมต่างชาติ โดยเฉพาะชาติตะวันตกที่เข้ามาบทบาทในสังคมไทย ทั้งในด้าน	๗	๑๒

			ภาษา การแต่งกาย ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและอื่น ๆ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการรับวัฒนธรรมตะวันตกก็ส่งผลดีและผลเสียต่อ สังคมไทยและชาติในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือกลุ่มอาเซียน		
รวมระหว่างเรียน				๓๙	๗๐
สอบปลายปี				๑	๓๐
รวมทั้งสิ้น				๔๐	๑๐๐

โครงสร้างรายวิชาประวัติศาสตร์ ส ๑๖๑๐๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เวลา ๔๐ ชั่วโมง

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำ หนัก คะแนน
๑.	ยุคสมัยของประวัติศาสตร์	ส ๔.๑ ป.๖/๑ ส ๔.๑ ป.๖/๒	การศึกษาประวัติศาสตร์เพื่อให้ได้ความรู้ทางประวัติศาสตร์ที่ถูกต้องชัดเจน ไม่ลำเอียง ต้อง ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์และ หลักฐานที่มีข้อมูล ที่เชื่อถือ ได้	๑๐	๑๕
๒	พัฒนาการของมนุษย์ ส	๔.๒ ป.๖/๑ ส ๔.๒ ป.๖/๒	ผู้ที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีหลายเชื้อ ชาติ ส่งผลให้เกิดความ หลากหลายทางวัฒนธรรม และ ความเจริญ มีการรวมกลุ่มจัดตั้ง อาเซียน	๑๐	๑๕
๓	ความเป็นมาของชาติ ไทย	ส ๔.๓ ป.๖/๑ ส ๔.๓ ป.๖/๒ ส ๔.๓ ป.๖/๓ ส ๔.๓ ป.๖/๔	กรุง รัตนโกสินทร์ เป็นราชธานีของ ไทยมาเป็นเวลายาวนานกว่า ๒๐๐ ปี มีพัฒนาการด้าน ต่าง ๆ แตกต่างกันตามช่วงสมัย	๑๙	๔๐
รวมระหว่างเรียน				๓๙	๗๐
สอบปลายปี				๑	๓๐
รวมทั้งสิ้น				๔๐	๑๐๐

แนวทางการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชน

ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามเป้าหมายหลักสูตร ผู้สอนพยายามคัดสรร กระบวนการเรียนรู้จัดการเรียนรู้โดยช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตร รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะต่าง ๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย

๑. หลักการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมองเน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้ และคุณธรรม

๒. กระบวนการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติ ลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้การเรียนรู้ของตนเอง กระบวนการพัฒนา ลักษณะนิสัยกระบวนการเหล่านี้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝน พัฒนา เพราะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้น ผู้สอน จึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถเลือกใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. การออกแบบการจัดการเรียนรู้

ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน แล้วจึงพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

๔. บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร ทั้งผู้สอนและผู้เรียนควรมีบทบาทดังนี้

๔.๑ บทบาทของผู้สอน

๑) ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน

๒) กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ด้านความรู้และทักษะกระบวนการ ที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการ และความสัมพันธ์ รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓) ออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย

๔) จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้

๕) จัดเตรียมและเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรม นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

๖) ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาและระดับพัฒนาการของผู้เรียน

๗) วิเคราะห์ผลการประเมินมาใช้ในการซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเอง

๔.๒ บทบาทของผู้เรียน

๑) กำหนดเป้าหมาย วางแผน และรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง

๒) แสวงหาความรู้ เข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อความรู้ ตั้งคำถาม คิดหาคำตอบหรือหาแนวทางแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ

๓) ลงมือปฏิบัติจริง สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ

๔) มีปฏิสัมพันธ์ ทำงาน ทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มและครู

๕) ประเมินและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง

สื่อการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้อัตโนมัติ กระบวนการ และคุณลักษณะตามมาตรฐานของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนรู้มีหลากหลายประเภท ทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และเครือข่าย การเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีในท้องถิ่น การเลือกใช้สื่อควรเลือกให้มีความเหมาะสมกับระดับพัฒนาการ และลีลาการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียน การจัดหาสื่อการเรียนรู้ ผู้เรียนและผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาขึ้นเอง หรือปรับปรุงเลือกใช้อย่างมีคุณภาพจากสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัวเพื่อนำมาใช้ประกอบในการจัดการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริมและสื่อสารให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยสถานศึกษาควรจัดให้มีอย่างพอเพียง เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้มีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรดำเนินการดังนี้

๑. จัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ ศูนย์สื่อการเรียนรู้ ระบบสารสนเทศการเรียนรู้ และเครือข่ายการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน เพื่อการศึกษาค้นคว้าและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ ระหว่างสถานศึกษา ท้องถิ่น ชุมชน สังคมโลก

๒. จัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน เสริมความรู้ให้ผู้สอน รวมทั้งจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้

๓. เลือกและใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีความเหมาะสม มีความหลากหลาย สอดคล้อง กับวิธีการเรียนรู้ ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

๔. ประเมินคุณภาพของสื่อการเรียนรู้ที่เลือกใช้อย่างเป็นระบบ

๕. ศึกษาค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

๖. จัดให้มีการกำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพเกี่ยวกับสื่อและการใช้สื่อ การเรียนรู้เป็นระยะ ๆ และสม่ำเสมอ
ในการจัดทำ การเลือกใช้ และการประเมินคุณภาพสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในสถานศึกษา ควรคำนึงถึงหลักการสำคัญของสื่อการเรียนรู้ เช่น ความสอดคล้องกับหลักสูตร วัตถุประสงค์การเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน เนื้อหามีความถูกต้องและทันสมัย ไม่กระทบความมั่นคงของชาติ ไม่ขัดต่อศีลธรรม มีการใช้ภาษาที่ถูกต้อง รูปแบบการนำเสนอที่เข้าใจง่าย และน่าสนใจ

การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ให้มีคุณภาพในทุกรายวิชาและทุกชั้นปีได้นั้นจะต้องจัดให้เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียนโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ของตนเอง พัฒนาและขยายความคิดของตนเองจากความรู้ที่ได้เรียน ผู้เรียนต้องได้เรียน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ทั้งในส่วนกว้างและลึก

หลักการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมให้มีประสิทธิภาพ ได้แก่

๑. จัดการเรียนการสอนที่มีความหมาย โดยเน้นแนวคิดที่สำคัญๆ ที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ทั้งในและนอกโรงเรียนได้ เป็นแนวคิด ความรู้ที่คงทน ยั่งยืนมากกว่าที่จะศึกษาในสิ่งที่เป็นเนื้อหา ข้อเท็จจริงที่มากมาย กระจัดกระจาย แต่ไม่เป็นแก่นสาร

๒. จัดการเรียนการสอนที่บูรณาการ โดยบูรณาการตั้งแต่หลักสูตร หัวข้อที่จะเรียนเชื่อมโยงเหตุการณ์ พัฒนาการต่าง ๆ ทั้งในอดีตและปัจจุบันที่เกิดขึ้นในโลกเข้าด้วยกัน บูรณาการความรู้ ทักษะค่านิยมและจริยธรรม ลงสู่การปฏิบัติจริง ด้วยการใช้แหล่งความรู้ สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ และสัมพันธ์กับวิชาต่าง ๆ

๓. จัดการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนา ค่านิยม จริยธรรม จัดหัวข้อหน่วยการเรียนรู้ที่สะท้อน ค่านิยม จริยธรรม ปทัสถานในสังคม การนำไปใช้จริงในการดำเนินชีวิต ช่วยให้ผู้เรียนได้คิดอย่างมีวิจาร์ณญาณ ตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ยอมรับและเข้าใจความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากตน และรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม

๔. จัดการเรียนการสอนที่ทำทหาย คาดหวังให้ผู้เรียนได้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ทั้งในส่วนตนและการเป็นสมาชิกกลุ่ม ให้ผู้เรียนใช้วิธีการสืบเสาะ จัดการกับการเรียนรู้ของตนเอง ใส่ใจและเคารพในความคิดของผู้เรียน

๕. จัดการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติ ให้ผู้เรียนได้พัฒนาการคิดตัดสินใจสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง จัดการตัวเองได้ มีวินัยในตนเองทั้งด้านการเรียนและการดำเนินชีวิต เน้นการจัดกิจกรรมที่เป็นจริง เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ ความสามารถไปใช้ในชีวิตจริง

ครูผู้สอนกลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ต้องมีความเชื่อว่าผู้เรียนทุกคนเรียนรู้ได้ ถึงแม้ว่าผู้เรียนจะมีความแตกต่างกันทางด้านปัจเจกบุคคลแต่ก็สามารถบรรลุเป้าหมายแห่งความสำเร็จได้ในระดับเดียวกันแต่อาจจะต่างกันในเรื่องระยะเวลา

การวัดและประเมินผล

เนื่องจากการเรียนรู้ในรายวิชาประวัติศาสตร์ มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะกระบวนการคุณธรรม และค่านิยมที่ดีงาม มุ่งให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติแสวงหาความรู้ มีการทำโครงการ มีการทำงานกลุ่มและ จัดทำแฟ้มสะสมงานด้วย

ในการวัดและประเมินผลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เน้นความสามารถและคุณลักษณะที่แท้จริงของผู้เรียน จะต้องใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น

๑. การทดสอบ เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบการเรียนรู้ ความคิด ความก้าวหน้าในสาระการเรียนรู้ มีเครื่องมือวัดหลายแบบ เช่นแบบเลือกตอบ แบบเขียนตอบ แบบบรรยาย แบบเติมคำสั้นๆ แบบถูกผิด แบบ จับคู่ เป็นต้น

๒. การสังเกต เป็นการประเมินพฤติกรรม อารมณ์ การมีปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียน ความสัมพันธ์ในระหว่าง การทำงานกลุ่ม ความร่วมมือในการทำงาน ความอดทน วิธีการแก้ปัญหา การใช้เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ในระหว่างการเรียนรู้การสอน ซึ่งผู้สอนสามารถสังเกตได้ตลอดเวลา

๓. การสัมภาษณ์ เป็นการสนทนาซักถามพูดคุยเพื่อค้นหาข้อมูลที่ไม่อาจพบเห็นอย่างชัดเจน ในสิ่ง ที่นักเรียนประพฤติปฏิบัติในการทำงาน โครงการ การทำงานกลุ่ม กิจกรรมประจำวัน ผู้ให้ข้อมูลอาจเป็นนักเรียน เอง เพื่อนร่วมงาน รวมทั้งผู้ปกครองนักเรียนด้วย

๔. การประเมินภาคปฏิบัติ เป็นการประเมินการกระทำ การปฏิบัติงาน เพื่อประเมินการสร้างผลงาน ชิ้นงานให้สำเร็จ การสาธิต การแสดงออกถึงทักษะและความสามารถของผู้เรียนให้ปรากฏในงานที่สร้างขึ้น การประเมินภาคปฏิบัติจะต้องจัดทำเครื่องมือประเมิน โดยผู้สอนจัดทำประเด็นการประเมิน และองค์ประกอบ การประเมินและเครื่องมือประกอบการประเมินด้วย

๕. การประเมินแฟ้มสะสมงาน เป็นการประเมินความสามารถในการผลิตผลงาน การบูรณาการความรู้ ประสบการณ์ ความพยายาม ความรู้สึก ความคิดเห็นของนักเรียน การรวบรวมผลงาน การคัดเลือกผลงาน การสะท้อนความคิดเห็นต่อผลงาน รวมทั้งการประเมินผลงาน

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ให้ผู้สอนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพราะจะช่วยให้ ได้ ข้อมูลข่าวสารสนเทศที่แสดงการพัฒนาการความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งข้อมูล ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ทั้งนี้โรงเรียนได้กำหนด

วิธีการวัดและประเมินผลการเรียน โดยแบ่งการวัดและประเมินผลออกเป็น

๑. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

๑.๑ การประเมินผลการเรียนรู้รายภาคเรียน โดยประเมิน ผลการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดของกลุ่ม สาระ

๑.๒ การตัดสินผลการเรียน ตัดสินผลการเรียนเป็นรายวิชา กำหนดเป็นระดับผลการเรียน ๘ ระดับ คือ

๔ หมายถึง ผลการเรียนรู้ดีเยี่ยม (๘๐ - ๑๐๐ คะแนน)

๓.๕ หมายถึง ผลการเรียนรู้ดีมาก (๗๕ - ๗๙ คะแนน)

๓.๐ หมายถึง ผลการเรียนรู้ดี (๗๐ - ๗๔ คะแนน)

๒.๕ หมายถึง ผลการเรียนรู้ค่อนข้างดี (๖๕ - ๖๙ คะแนน)

๒ หมายถึง ผลการเรียนรู้ที่น่าพอใจ (๖๐ - ๖๔ คะแนน)

๑.๕ หมายถึง ผลการเรียนรู้พอใช้ (๕๕ - ๕๙ คะแนน)

๑ หมายถึง ผลการเรียนรู้ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๕๐ - ๕๔ คะแนน)

๐ หมายถึง ผลการเรียนรู้ต่ำกว่าเกณฑ์ (๐- ๔๙ คะแนน)

เป็นการตัดสินเพื่อให้ระดับผลการเรียนรายวิชาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

๑.๒.๑ ตัดสินผลการเรียนเป็นรายวิชาผู้เรียนต้องมีเวลาเรียนตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมดในรายวิชานั้น ๆ

๑.๒.๒ รายวิชาที่จะนับหน่วยกิตได้จะต้องได้รับผลการเรียนตั้งแต่ ๑ ขึ้นไป

๒. การประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน

๒.๑ เป็นการประเมินความสามารถของผู้เรียนในการอ่านหนังสือ เอกสารและสื่อต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

๒.๒ มีการประเมินภาคเรียนละ ๒ ครั้งโดยกำหนดเกณฑ์ การประเมินดังนี้

๐ - ๔ คะแนน คือ ระดับคุณภาพ ๐

๕ - ๖ คะแนน คือ ระดับคุณภาพ ๑

๗ - ๘ คะแนน คือ ระดับคุณภาพ ๒

๙ - ๑๐ คะแนน คือ ระดับคุณภาพ ๓

๒.๓ สรุปผลการประเมินเป็นรายภาค

๒.๔ ตัดสินผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน เมื่อจบหลักสูตรมัธยมศึกษา เป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๑ หมายถึง ผ่านเกณฑ์

ระดับคุณภาพ ๒ หมายถึง ดี

ระดับคุณภาพ ๓ หมายถึง ดีเยี่ยม

การประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลเรียนรู้ในทุก ระดับไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ การวัดและประเมินผลเรียนรู้ เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิด การพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ

การวัดและประเมินผลเรียนรู้ แบ่งออกเป็น ๔ ระดับ ได้แก่ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ มีรายละเอียด ดังนี้

๑. การประเมินระดับชั้นเรียน เป็นการวัดและประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอน ดำเนินการเป็นปกติและสม่ำเสมอ ในการจัดการเรียนการสอน ใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลาย เช่น การ

ซักถาม การสังเกต การตรวจการบ้าน การประเมินโครงการ การประเมินชิ้นงาน/ ภาระงาน แฟ้มสะสมงาน การใช้แบบทดสอบ ฯลฯ โดยผู้สอนเป็นผู้ประเมินเองหรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน ผู้ปกครองร่วมประเมิน ในกรณีที่ไม่มีผ่านตัวชี้วัดให้มีการสอนซ่อมเสริม

การประเมินระดับชั้นเรียนเป็นการตรวจสอบว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการความก้าวหน้าในการเรียนรู้ อันเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่ และมากน้อยเพียงใด มีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุง และส่งเสริมในด้านใด นอกจากนี้ยังเป็นข้อมูลให้ผู้สอนใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนของตนด้วย ทั้งนี้โดยสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

๒. การประเมินระดับสถานศึกษา เป็นการประเมินที่สถานศึกษาดำเนินการเพื่อตัดสินผล การเรียนของผู้เรียนเป็นรายปี/รายภาค ผลการประเมินการอ่าน คณิตวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน นอกจากนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา ว่าส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายหรือไม่ ผู้เรียนมีจุดพัฒนาในด้านใด รวมทั้งสามารถนำผลการเรียนของผู้เรียนในสถานศึกษาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับชาติ ผลการประเมินระดับสถานศึกษาจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงนโยบาย หลักสูตร โครงการ หรือวิธีการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาและการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและชุมชน

๓. การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ตามภาระความรับผิดชอบ สามารถดำเนินการโดยประเมินคุณภาพผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้วยข้อสอบมาตรฐานที่จัดทำและดำเนินการโดยเขตพื้นที่การศึกษา หรือด้วยความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัด ในการดำเนินการจัดสอบ นอกจากนี้ยังได้จากการตรวจสอบทบทวนข้อมูลจากการประเมินระดับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

๔. การประเมินระดับชาติ เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เข้ารับการประเมิน ผลจากการประเมินใช้เป็นข้อมูลในการเทียบเคียงคุณภาพการศึกษาในระดับต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ

ข้อมูลการประเมินในระดับต่าง ๆ ข้างต้น เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการตรวจสอบทบทวนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ถือเป็นภาระความรับผิดชอบของสถานศึกษาที่จะต้องจัดระบบดูแลช่วยเหลือ ปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมสนับสนุนเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพบนพื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคลที่จำแนกตามสภาพปัญหาและความต้องการ ได้แก่ กลุ่มผู้เรียนทั่วไป กลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ กลุ่มผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาด้านวินัยและพฤติกรรม กลุ่มผู้เรียนที่ปฏิเสธโรงเรียน กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม กลุ่มพิการทางร่างกายและสติปัญญา เป็นต้น ข้อมูลจากการประเมินจึงเป็นหัวใจของสถานศึกษาในการดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียนได้ทันทั่วถึงที่ ปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและประสบความสำเร็จในการเรียน

สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษา จะต้องจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผล การเรียนของสถานศึกษาให้สอดคล้องและเป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่เป็นข้อกำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกัน

การประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่มสาระ เป็นการประเมินผลการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดในหลักสูตร ซึ่งจะนำไปสู่การสรุปผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ต่อไป ภารกิจของสถานศึกษาในการดำเนินการประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีรายละเอียดดังนี้

๑. กำหนดสัดส่วนคะแนนระหว่างเรียนกับคะแนนปลายปี/ปลายภาค โดยให้ความสำคัญของคะแนนระหว่างเรียนมากกว่าคะแนนปลายปี/ปลายภาค เช่น ๖๐:๔๐ , ๗๐:๓๐ , ๘๐:๒๐ เป็นต้น

๒. กำหนดเกณฑ์การตัดสินผลการเรียน โดยพิจารณาความเหมาะสมตามระดับชั้นเรียน เช่น ระดับประถมศึกษาอาจกำหนดเป็นระดับผลการเรียน หรือระดับคุณภาพการปฏิบัติของผู้เรียนเป็นระบบตัวเลข ระบบตัวอักษร ระบบร้อยละและระบบคุณภาพสะท้อนมาตรฐาน สำหรับระดับมัธยมศึกษากำหนดเป็นระดับผลการเรียน ๘ ระดับ และกำหนดเงื่อนไขต่าง ๆ ของผลการเรียน เช่น การประเมินที่ยังไม่สมบูรณ์ (ได้ ร) การไม่มีสิทธิเข้ารับการสอบ (ได้ มส) เป็นต้น นอกจากนี้ สถานศึกษาอาจกำหนดคุณลักษณะของความสำเร็จตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละชั้นปีเป็นระดับคุณภาพเพิ่มอีกก็ได้

๓. กำหนดแนวปฏิบัติในการสอนซ่อมเสริม การสอบแก้ตัว กรณีผู้เรียนมีระดับผลการเรียน “๐” และแนวดำเนินการกรณีผู้เรียนมีผลการเรียนที่มีเงื่อนไข คือ “ ร ” “ มส.”

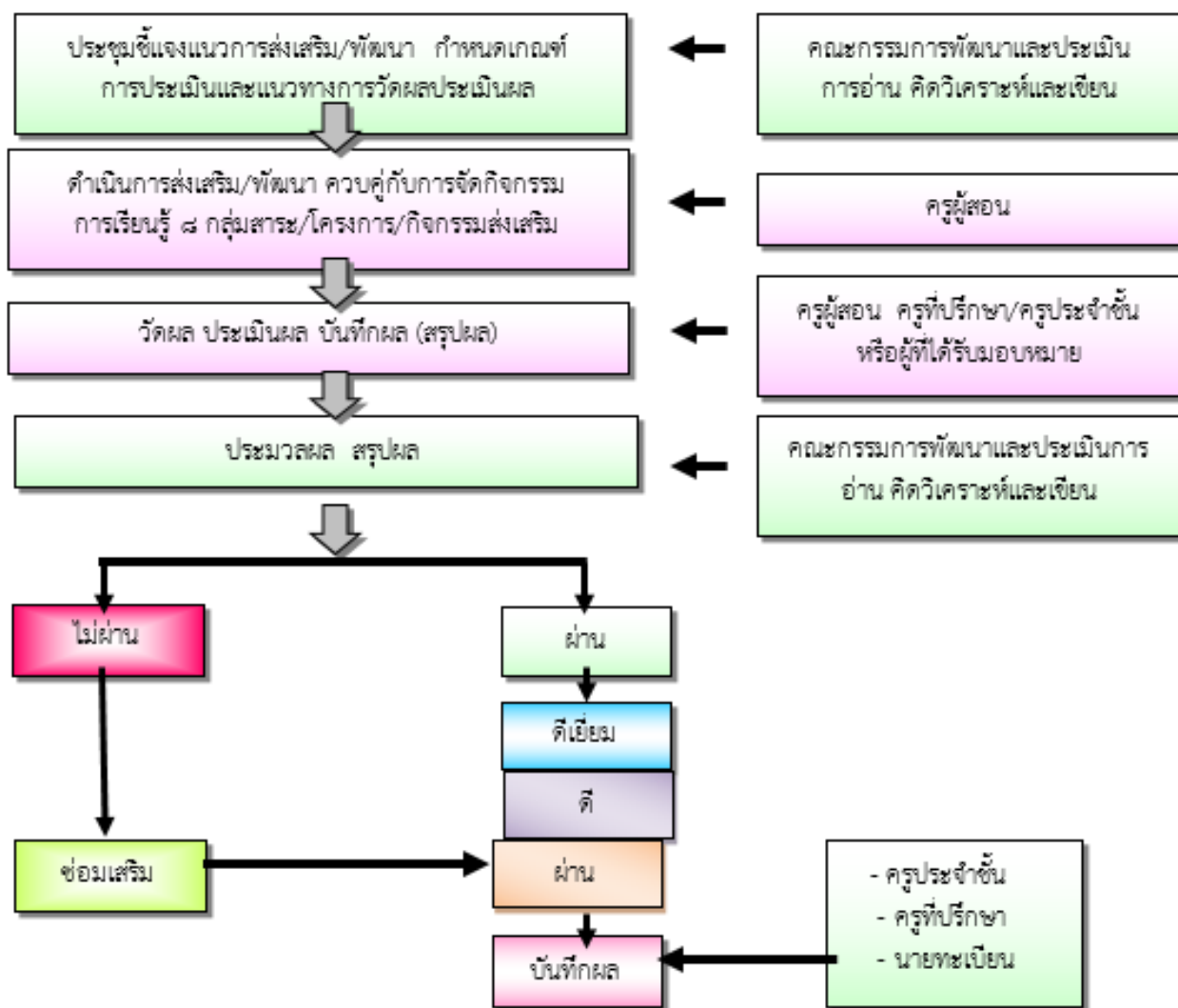
๔. กำหนดแนวปฏิบัติในการอนุมัติผลการเรียน

๕. กำหนดแนวทางในการรายงานผลการประเมินต่อผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครอง

๖. กำหนดแนวทาง วิธีการในการกำกับ ติดตามการบันทึกผลการประเมินในเอกสารหลักฐานการศึกษา ทั้งแบบที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และแบบที่สถานศึกษากำหนด

การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนดให้มีการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ดังนั้นสถานศึกษาต้องวางแผนการพัฒนาความสามารถ ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ควบคู่ไปกับการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาต่าง ๆ สถานศึกษาอาจกำหนดขั้นตอนดำเนินการ ดังแผนภาพที่ ๓.๒

แผนภาพที่ ๓.๒ แสดงขั้นตอนการพัฒนาและประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนของสถานศึกษา

แนวดำเนินการพัฒนาและประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน

การพัฒนาและประเมินความสามารถการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน สถานศึกษาอาจกำหนดแนว ดำเนินการ ดังนี้

๑. คณะกรรมการประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน ของสถานศึกษากำหนดผลการเรียนรู้ หรือ ความสามารถ การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน จากกลุ่มสาระการเรียนรู้พร้อมกำหนดเกณฑ์ตัดสินคุณภาพ (ดีเยี่ยม ดีและ ผ่าน) ให้เหมาะสมกับระดับการศึกษา

๒. ผู้สอนแต่ละกลุ่มสาระออกแบบการประเมิน เพื่อประเมินความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์และ เขียน ให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละชั้นปี และการจัดการเรียนรู้ในแต่ละภาคเรียน

รูปแบบและวิธีการพัฒนาและประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน

คณะกรรมการการประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน สามารถดำเนินการได้หลายวิธีดังนี้

- ๑. ประเมินจากผลงานและการเข้าร่วมกิจกรรม

๑.๑ กรณีที่บุคลากรสอนตามเพียงพอ ใช้วิธีการบูรณาการความสามารถ การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน เข้ากับหน่วยการเรียนรู้ ในรายวิชา ที่มีสัดส่วนเพียงพอสามารถเป็นตัวแทนได้ เมื่อนำหน่วยการเรียนรู้ ไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แต่ละรายวิชาแล้ว มีผลการประเมินของผู้เรียนเป็นผลงานในหน่วยการเรียนรู้ นั้น ให้ นำผลการประเมินนั้นนับเข้าเป็นผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนด้วย

๑.๒ กรณีที่สถานศึกษามีบุคลากรเพียงพอ นอกจากส่งเสริมและพัฒนาการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ในกลุ่มสาระที่สอนแล้ว ยังสามารถจัดโครงการ/กิจกรรมเสริมอีก เช่น โครงการรักการอ่าน-การเขียน เป็นต้น การประเมินผลก็ใช้ผลจากการประเมินในกลุ่มสาระและผลจากการเข้าร่วมโครงการและกิจกรรม

๒. ประเมินจากแบบทดสอบมาตรฐานประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และ เขียน โดยทดสอบกับผู้เรียนทุกคน การนำแบบทดสอบมาตรฐานมาใช้ประเมินผลต้องมีความมั่นใจในความเที่ยงตรง(Validity) ความยุติธรรม (Fair) และความเชื่อถือได้ (Reliability)

เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตัดสินระดับคุณภาพ ใช้วิธีการที่เหมาะสมกับลักษณะของข้อมูลซึ่ง ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน ได้แก่ ฐานนิยม (Mode) แล้วตัดสินผลตามเกณฑ์ที่กำหนด ส่งผลให้แก่คณะกรรมการดำเนินการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน เพื่อดำเนินการส่งเสริมพัฒนาต่อไป

เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ให้กำหนดเป็นระดับคุณภาพดีเยี่ยม ดีและผ่าน อย่างไรก็ตามในกระบวนการพัฒนาสถานศึกษาควรกำหนดให้ผู้สอนได้ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนเพื่อการพัฒนา การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ได้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา การให้ข้อมูลย้อนกลับจะทำได้ดีหากมีการใช้เกณฑ์การให้คะแนน (Rubrics) เป็นแนวทางการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน สถานศึกษาสามารถดำเนินการได้ดังนี้

๑. กำหนดระดับคุณภาพตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ ได้แก่ ดีเยี่ยม ดี และผ่าน
๒. กำหนดประเด็นการประเมินให้สอดคล้องกับความสามารถที่จะประเมิน เช่น
 - การนำเสนอเนื้อหา
 - การใช้ภาษา

๓. ให้คำอธิบายระดับคุณภาพของประเด็นการประเมิน ดังตัวอย่าง

ประเด็น การประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
การนำเสนอเนื้อหา	<ul style="list-style-type: none"> - เรียงลำดับเรื่องราวได้เหมาะสม ไม่วกวน - แสดงความคิดเห็นประกอบได้อย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ - นำเสนอประเด็นสำคัญที่ทำให้เห็นความชัดเจนของเรื่อง - ประเมินสิ่งที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตได้ถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - เรียงลำดับเรื่องราวได้เหมาะสม ไม่วกวน - แสดงความคิดเห็นประกอบได้อย่างมีเหตุผล - นำเสนอข้อมูลชัดเจน แต่บางประเด็นไม่ชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> - เรียงลำดับเรื่องราวได้แต่มีการวกวนบ้าง - แสดงความคิดเห็นประกอบ - ข้อมูลสนับสนุน หรือ ประเด็นยังไม่ชัดเจน
การใช้ภาษา	<ul style="list-style-type: none"> - เขียนสะกดคำถูกต้องตามอักขรวิธี - เลือกใช้คำตรงความหมาย - ใช้ภาษาเหมาะสมกับระดับภาษา - ใช้ภาษาสื่อสารตรงจุดประสงค์ 	<ul style="list-style-type: none"> - เขียนสะกดคำถูกต้องตามอักขรวิธี - เลือกใช้คำตรงความหมาย - ใช้ภาษาเหมาะสมกับระดับภาษา 	<ul style="list-style-type: none"> - เขียนสะกดคำถูกต้องตามอักขรวิธี - เลือกใช้คำตรงความหมาย

เกณฑ์การจบการศึกษา

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลปอทอง พุทธศักราช ๒๕๖๔ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) กำหนดเกณฑ์สำหรับการจบการศึกษา ดังนี้

เกณฑ์การจบระดับประถมศึกษา

(๑) ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐาน และรายวิชาเพิ่มเติม/กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

(๒) ผู้เรียนต้องมีผลการประเมินรายวิชาพื้นฐานระดับ ๑ ขึ้นไปทุกรายวิชา

(๓) ผู้เรียนมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับ “ผ่าน” ขึ้นไป

(๔) ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับ ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับ “ผ่าน” ขึ้นไป

(๕) ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมิน “ผ่าน” ทุกกิจกรรม

เกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

(๑) ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐาน และรายวิชาเพิ่มเติม/กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

(๒) ผู้เรียนต้องมีผลการประเมินรายวิชาพื้นฐานระดับ ๑ ขึ้นไปทุกรายวิชา

(๓) ผู้เรียนมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับ “ผ่าน” ขึ้นไป

(๔) ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับ ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับ “ผ่าน” ขึ้นไป

(๕) ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมิน “ผ่าน” ทุกกิจกรรม

การตัดสินผลการเรียน

ในการตัดสินผลการเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนั้น ผู้สอนต้องคำนึงถึงการพัฒนานักเรียนแต่ละคนเป็นหลัก และต้องเก็บข้อมูลของนักเรียนทุกด้านอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องในแต่ละภาคเรียน มีเกณฑ์ดังนี้

(๑) ผู้เรียนต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมด

(๒) ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินทุกตัวชี้วัด และผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของจำนวนตัวชี้วัด

(๓) ผู้เรียนต้องได้รับการตัดสินผลการเรียนทุกรายวิชา

(๔) ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินและมีผลการประเมินผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การให้ระดับผลการเรียน

๑. การตัดสินผลการเรียนรายวิชาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้ใช้ระบบตัวเลข แสดงระดับการเรียนในแต่ละกลุ่มสาระ ดังนี้

ระดับผลการเรียน	ความหมาย	ช่วงคะแนนร้อยละ
๔	ผลการเรียนดีเยี่ยม	๘๐ - ๑๐๐
๓.๕	ผลการเรียนดีมาก	๗๕ - ๗๙
๓	ผลการเรียนดี	๗๐ - ๗๔
๒.๕	ผลการเรียนค่อนข้างดี	๖๕ - ๖๙
๒	ผลการเรียนน่าพอใจ	๖๐ - ๖๔
๑.๕	ผลการเรียนพอใช้	๕๕ - ๕๙
๑	ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	๕๐ - ๕๔
๐	ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์	๐ - ๔๙

๒. การประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน เป็นผ่านและไม่ผ่าน ถ้ากรณีที่ผ่าน กำหนดเกณฑ์การตัดสินเป็นดีเยี่ยม ดี และผ่าน

ดีเยี่ยม หมายถึง มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนที่มีคุณภาพดีเลิศอยู่เสมอ

ดี หมายถึง มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ

ผ่าน หมายถึง มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน ที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ แต่ยังมีข้อบกพร่องบางประการ

ไม่ผ่าน หมายถึง ไม่มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน หรือถ้ามีผลงาน ผลงานนั้นยังมีข้อบกพร่องที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขหลายประการ

๓. การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมทุกคุณลักษณะเพื่อการเลื่อนชั้น และจบการศึกษา เป็นผ่านและไม่ผ่าน ในการผ่าน กำหนดเกณฑ์การตัดสินเป็นดีเยี่ยม ดี และผ่าน และความหมายของแต่ละระดับ ดังนี้

ดีเยี่ยม หมายถึง ผู้เรียนปฏิบัติตามคุณลักษณะจนเป็นนิสัย และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อประโยชน์สุขของตนเองและสังคม โดยพิจารณาจากผลการประเมินระดับดีเยี่ยม จำนวน ๕-๘ คุณลักษณะ และไม่มีคุณลักษณะใดได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับดี

ดี หมายถึง ผู้เรียนมีคุณลักษณะในการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ เพื่อให้เป็นการยอมรับของสังคมโดยพิจารณาจาก

๑) ได้ผลการประเมินระดับดีเยี่ยมจำนวน ๑-๔ คุณลักษณะ และไม่มีคุณลักษณะใดได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับดี หรือ

๒) ได้ผลการประเมินระดับดีเยี่ยมจำนวน ๔ คุณลักษณะ และไม่มีคุณลักษณะใดได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับผ่านหรือ

๓) ได้ผลการประเมินระดับดี จำนวน ๕-๘ คุณลักษณะ และไม่มีคุณลักษณะใดได้ผลการ

ประเมินต่ำกว่าระดับผ่าน

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนรับรู้และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และเงื่อนไขที่สถานศึกษากำหนด โดยพิจารณาจาก

๑) ได้ผลการประเมินระดับผ่าน จำนวน ๕-๘ คุณลักษณะ และไม่มีคุณลักษณะใดได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับผ่าน หรือ

๒) ได้ผลการประเมินระดับดี จำนวน ๔ คุณลักษณะ และไม่มีคุณลักษณะใดได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับผ่าน

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนรับรู้และปฏิบัติได้ไม่ครบตามกฎเกณฑ์และเงื่อนไขที่สถานศึกษากำหนด โดยพิจารณาจากผลการประเมินระดับไม่ผ่านตั้งแต่ ๑ คุณลักษณะ

๑๓.๔ การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จะต้องพิจารณาทั้งเวลาการเข้าร่วมกิจกรรมการปฏิบัติกิจกรรมและผลงานของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดและให้ผลการประเมินเป็นผ่าน และไม่ผ่านให้ใช้ตัวอักษรแสดงผลการประเมิน ดังนี้

“ผ” หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ปฏิบัติกิจกรรมและมีผลงานเป็นที่ประจักษ์

“มผ” หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปฏิบัติกิจกรรมและมีผลงานไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ในกรณีที่ผู้เรียนได้ “มผ” ครูผู้ดูแลกิจกรรมต้องจัดซ่อมเสริมให้ผู้เรียนทำกิจกรรมในส่วนที่ผู้เรียนไม่ได้เข้าร่วมหรือไม่ได้ทำจนครบถ้วน แล้วจึงเปลี่ยนผลการเรียนจาก “มผ” เป็น “ผ” ได้ ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในปีการศึกษานั้น ยกเว้นมีเหตุสุดวิสัยที่อยู่ในดุลยพินิจของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

การเลื่อนชั้น

เมื่อสิ้นปีการศึกษา ผู้เรียนจะได้รับการเลื่อนชั้น เมื่อมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้เรียนต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมด

(๒) ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินทุกตัวชี้วัด และผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของจำนวน

ตัวชี้วัด

(๓) ผู้เรียนต้องได้รับการตัดสินผลการเรียนทุกรายวิชา ไม่น้อยกว่าระดับ

“ ๑ ” จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด

(๔) นักเรียนต้องได้รับการประเมิน และมีผลการประเมิน การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ในระดับ “ ผ่าน ” ขึ้นไป มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับ “ ผ่าน ” ขึ้นไป และมีผลการประเมินกิจกรรมพัฒนานักเรียน ในระดับ “ ผ่าน ”

ทั้งนี้ ถ้าผู้เรียนมีข้อบกพร่องเพียงเล็กน้อย และพิจารณาเห็นว่าสามารถพัฒนาและสอนซ่อมเสริมได้ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะผ่อนผันให้เลื่อนชั้นได้

การเทียบโอนผลการเรียน

สถานศึกษาสามารถเทียบโอนผลการเรียนของผู้เรียนในกรณีต่าง ๆ ได้แก่ การย้ายสถานศึกษา การเปลี่ยนรูปแบบการศึกษา การย้ายหลักสูตร การออกกลางคันและขอกลับเข้ารับการศึกษาต่อ การศึกษาจาก

ต่างประเทศและขอเข้าศึกษาต่อในประเทศ นอกจากนี้ ยังสามารถเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์จาก แหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น สถานประกอบการ สถาบันศาสนา สถาบันการฝึกอบรมอาชีพ การจัดการศึกษาโดย ครอบครัว

การเทียบโอนผลการเรียนควรดำเนินการในช่วงก่อนเปิดภาคเรียนแรก หรือต้นภาคเรียนแรก ที่ สถานศึกษารับผู้ขอเทียบโอนเป็นผู้เรียน ทั้งนี้ ผู้เรียนที่ได้รับการเทียบโอนผลการเรียนต้องศึกษาต่อเนื่องใน สถานศึกษาที่รับเทียบโอนอย่างน้อย ๑ ภาคเรียน โดยสถานศึกษาที่รับผู้เรียนจาก การเทียบโอนควรกำหนดรายวิชา/จำนวนหน่วยกิต ที่จะรับเทียบโอนตามความเหมาะสม

การพิจารณาการเทียบโอน สามารถดำเนินการได้ ดังนี้

๑. พิจารณาจากหลักฐานการศึกษา และเอกสารอื่น ๆ ที่ให้ข้อมูลแสดงความรู้ ความสามารถของ ผู้เรียน
 ๒. พิจารณาจากความรู้ ความสามารถของผู้เรียนโดยการทดสอบด้วยวิธีการต่าง ๆ ทั้งภาคความรู้และ ภาคปฏิบัติ
 ๓. พิจารณาจากความสามารถและการปฏิบัติในสภาพจริง
- การเทียบโอนผลการเรียนให้เป็นไปตาม ประกาศ หรือ แนวปฏิบัติ ของกระทรวงศึกษาธิการ

การบริหารจัดการหลักสูตร

ในระบบการศึกษาที่มีการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นและสถานศึกษามีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตรนั้น หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในแต่ละระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ ระดับท้องถิ่น จนถึงระดับสถานศึกษา มีบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบในการพัฒนา สนับสนุน ส่งเสริม การใช้และพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ เพื่อให้การดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษามี ประสิทธิภาพสูงสุด อันจะส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ใน ระดับชาติคุณภาพของของผู้เรียนที่สำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ระดับท้องถิ่น ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดอื่น ๆ เป็นหน่วยงานที่มีบทบาท ในการขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการศึกษา เป็นตัวกลางที่จะเชื่อมโยงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ กำหนดในระดับชาติให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การจัดทำหลักสูตรของ สถานศึกษา ส่งเสริมการใช้และพัฒนาหลักสูตรในระดับสถานศึกษา ให้ประสบความสำเร็จ โดยมีภารกิจสำคัญ คือ กำหนดเป้าหมายและจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในระดับท้องถิ่นโดยพิจารณาให้สอดคล้องกับสิ่งที่ เป็นความต้องการในระดับชาติ พัฒนาระยะ การเรียนรู้ท้องถิ่น ประเมินคุณภาพการศึกษาในระดับ รวมทั้งเพิ่มพูนคุณภาพการใช้หลักสูตรด้วยการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาบุคลากร สนับสนุน ส่งเสริม ติดตาม ประเมินผล วิเคราะห์ และรายงานผลคุณภาพของผู้เรียน

สถานศึกษามีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนและดำเนินการใช้: การเพิ่มพูนคุณภาพการใช้หลักสูตรด้วยการวิจัยและพัฒนา การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรจัดทำระเบียบการ วัตและประเมินผล ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต้องพิจารณาให้สอดคล้อง กับหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน และรายละเอียดที่เขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงาน สังกัดอื่น ๆ ในระดับท้องถิ่นได้จัดทำเพิ่มเติม รวมทั้ง สถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ ความต้องการของผู้เรียน โดยทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

คำอธิบายคำหลักในรายวิชาประวัติศาสตร์

คำหลัก	คำอธิบาย
ความเป็นไทย	<ul style="list-style-type: none"> - หมายถึงสิ่งที่บ่งบอกถึงลักษณะของคนไทยศิลปะวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมและประเพณีของไทย - ผู้ที่รักความเป็นไทยคือผู้ที่มีความภาคภูมิใจเห็นคุณค่าชื่นชมอนุรักษ์ด้วยการปฏิบัติตนสืบทอดและเผยแพร่คุณลักษณะของคนไทยตลอดจนศิลปะวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมและประเพณีที่งดงามของไทยให้คงอยู่สืบไป
ความกตัญญูทเวที	<ul style="list-style-type: none"> - หมายถึงการรู้คุณ และตอบแทนคุณผู้มีพระคุณ รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ทุกคนได้พึ่งพาอาศัยในการดำรงชีวิต - เป็นคุณธรรมสำคัญอย่างหนึ่งของความเป็นมนุษย์เพราะมนุษย์ต้องพึ่งพาซึ่งกันและกันรวมทั้งต้องพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยดี - การตอบแทนคุณผู้มีพระคุณ ได้แก่การเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำสั่งสอน ให้ความเคารพยกย่องช่วยเหลือและเอาใจใส่ดูแล - การตอบแทนคุณของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้แก่การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัดและคุ้มค่าการดูแลรักษาและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม
ศิลปะ	<ul style="list-style-type: none"> - ศิลปะมีความหมายกว้างครอบคลุม การแสดงออกและการสร้างสรรค์ทุกด้านของมนุษย์ ภูมิด้านศิลปะหลายคนได้ให้ความหมายของ “ศิลปะ” ไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้ ๑. ศิลปะคือสิ่งที่สร้างสรรค์ขึ้นจากการเลียนแบบธรรมชาติ ๒. ศิลปะคือการแสดงออกเกี่ยวกับความเชื่อความศรัทธาความงาม ๓. ศิลปะคือการถ่ายทอดความรู้สึกโดยใช้สัดส่วนรูปทรงและความกลมกลืนขององค์ประกอบต่าง ๆ ๔. ศิลปะคือความชำนาญในการถ่ายทอดประสบการณ์และจินตนาการให้เป็นวัตถุที่มีสุนทรียภาพ - ศิลปะไทยมีเอกลักษณ์เฉพาะมีความงดงามที่ชาวต่างชาติชื่นชม มีหลายแขนงเช่นสถาปัตยกรรมในการสร้างวัดวังจิตรกรรมไทยหัตถกรรมไทยดนตรีนาฏศิลป์ เป็นต้น

คำหลัก	คำอธิบาย
วัฒนธรรม	<ul style="list-style-type: none"> - วัฒนธรรมหมายถึงลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม อันเป็นแบบแผนในการประพฤติปฏิบัติ และการแสดงออกซึ่งความรู้สึกนึกคิดของคนในสังคมเดียวกัน เป็นสิ่งที่เกิดจากการสั่งสม เลือกรรปรับปรุงแก้ไขจนถือว่าเป็นสิ่งดีงาม เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และมีการสืบทอดเป็นมรดกทางสังคม - ยูเนสโกแบ่งมรดกทางวัฒนธรรมเป็น ๒ ส่วน คือ มรดกทางวัฒนธรรม ที่จับต้องได้เช่นโบราณสถานโบราณวัตถุและ มรดกทางวัฒนธรรม ที่จับต้องไม่ได้อันเป็นเรื่องเกี่ยวกับภูมิปัญญาระบบคุณค่าความเชื่อพฤติกรรมและวิถีชีวิต - วัฒนธรรมมีความสำคัญต่อการดำรงอยู่ของความเป็นชาติ ชาติที่ไม่มีวัฒนธรรมของตนเอง จะคงความเป็นชาติอยู่ไม่ได้ ในอดีตจีนเคยถูกชาวตาดเข้ายึดครอง และตั้งราชวงศ์หงวนขึ้นปกครองแต่ก็ถูกชาวจีนซึ่งมีวัฒนธรรมที่สูงกว่ากลืนเป็นชาวจีนจนหมดสิ้น - วัฒนธรรมในแต่ละสังคมอาจคล้ายหรือแตกต่างกันได้ก็เนื่องมาจากความเชื่อเชื้อชาติศาสนาและถิ่นที่อยู่สังคมที่ประกอบด้วยผู้คนอันหลากหลายที่เรียกว่า พหุสังคมย่อมมีความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมด้วยเช่นกันการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายเช่นนี้จึงต้องมีความเข้าใจซึ่งกันและกันให้เกียรติและเคารพซึ่งกันและกันด้วย - วัฒนธรรมมีการเปลี่ยนแปลงได้เนื่องจากสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปและการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมโดยเฉพาะปัจจุบันที่เทคโนโลยีการสื่อสารมีความเจริญก้าวหน้าการเคลื่อนไหวทางวัฒนธรรมจึงแพร่กระจายไปอย่างรวดเร็วการเลือกรับวัฒนธรรมอย่างมีวิจารณญาณจึงเป็นสิ่งจำเป็นไม่ควรรับวัฒนธรรมตามกระแสนิยมแต่ควรเลือกรับเฉพาะสิ่งที่มีคุณค่าต่อการดำเนินชีวิต
ขนบธรรมเนียมประเพณี	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นคำที่ใช้เรียกรวมกันหมายถึง สิ่งที่คนในสังคมหนึ่งๆนิยม ประพฤติปฏิบัติต่อเนื่องกันมา เพราะถือว่ามีคุณค่าที่ก่อให้เกิดความสุขความเจริญแก่ชีวิต และสังคมขนบธรรมเนียมประเพณีของไทย เช่นการมีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ชายไทยต้องเป็นผู้นำครอบครัว หญิงไทยต้องมีกิริยามารยาทเรียบร้อยหญิงไทยต้องรักษานวลสงวนตัว ไม่ยอมรับการแสดงความรู้สึกทางเพศอย่างเปิดเผยในที่สาธารณะ คนไทยถือว่าศิระะเป็นของสูง ส่วนเท้าเป็นของต่ำ การลงแขกช่วยงานต่าง ๆ - ขนบธรรมเนียมไทยที่เกี่ยวกับศีลธรรมจรรยาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อสังคม ผู้ใดฝ่าฝืนถือว่าละเมิดกฎของสังคมถือเป็นความผิดความชั่ว เช่นการที่ชาวไทยพุทธแสดงกิริยาลบหลู่ดูหมิ่นพระพุทธรูปศาสนสถานและศาสนวัตถุ ส่วนขนบธรรมเนียมไทยบางเรื่องอาจไม่เคร่งครัด ผู้ที่ไม่ทำตามขนบธรรมเนียมอาจถูกมองว่าไม่มีการศึกษา ไม่มีสมบัติผู้ดี เช่นแต่งกายไม่ถูกกาลเทศะปฏิบัติตัวไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ

คำหลัก	คำอธิบาย
	<p>- ประเพณีไทยซึ่งเป็นที่รับรู้ และชื่นชมของชาวต่างชาติ เช่นสงกรานต์ลอยกระทงแห่เทียนพรรษา บุญบั้งไฟ นอกจากนี้ยังมีประเพณีในท้องถิ่นต่าง ๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นนั้น อันเป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวต่างชาติซึ่งสนใจด้านวัฒนธรรมชื่นชอบเช่นแห่เทียนพรรษาจ.อุบลราชธานีผีตาโขนจ.เลยปอยส่างลองจ.แม่ฮ่องสอน</p>
ภูมิปัญญาท้องถิ่น	<p>หมายถึงองค์ความรู้ความสามารถ เทคนิคของผู้คนในแต่ละท้องถิ่นที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหา และพัฒนาการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมกับยุคสมัยที่สืบทอดมาอย่างต่อเนื่อง</p>
ภูมิปัญญาไทย	<p>- หมายถึงองค์ความรู้ความสามารถ เทคนิคของคนไทย ที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหา และพัฒนาการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม กับยุคสมัยที่สืบทอดมาอย่างต่อเนื่องอันเป็นที่ยอมรับในระดับชาติ</p> <p>- ลักษณะที่สำคัญของภูมิปัญญาไทยคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. เป็นทั้งความรู้ทักษะความเชื่อและพฤติกรรม ๒. แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างคน กับคนคนกับธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมคนกับสิ่งเหนือธรรมชาติ ๓. เป็นกิจกรรมทุกอย่างในวิถีชีวิตของคนไทย ๔. เป็นเรื่องการแก้ปัญหา การจัดการ การปรับตัว เพื่อความอยู่รอดในชีวิต ๕. มีการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะกับยุคสมัย
ความรักชาติ	<p>ความรักชาติการแสดงออกถึงความรักชาติมีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การแสดงความเคารพและปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสัญลักษณ์ที่เกี่ยวกับชาติ เช่นร้องเพลงชาติยืนตรงเคารพธงชาติ ประดับธงชาติถูกต้องตามระเบียบที่ราชการกำหนด ๒. การเป็นพลเมืองดีและธำรงรักษาไว้ซึ่งความเป็นชาติไทยเช่นเสียภาษีเคารพกฎหมายบำรุงรักษา และไม่ทำลายสาธารณสมบัติ ใช้สิทธิเลือกตั้งสอดส่องการกระทำที่จะทำลายความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยของชาติบ้านเมือง
ยึดมั่นในศาสนา	<p>การยึดมั่นในศาสนาคือการศึกษาลัทธิธรรมคำสอน ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ ปฏิบัติตนตามหลักธรรมคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ และทำหน้าที่เป็นศาสนิกชนที่ดีในการทำนุบำรุงและปกป้องคุ้มครองศาสนา</p>
เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์	<p>การเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การแสดงความเคารพและปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม ต่อองค์พระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ ๒. การแสดงความเคารพและปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม ต่อสัญลักษณ์ที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ๓. ซาบซึ้งในพระราชกรณียกิจและน้อมนำแบบอย่างของพระมหากษัตริย์

คำหลัก	คำอธิบาย
ความมีวินัยในตนเอง	หมายถึงระเบียบในการดำเนินชีวิต ในที่นี้จำกัดเฉพาะเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร และอดทนการใฝ่หาความรู้ ความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และการยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเองอันเป็นคุณลักษณะสำคัญที่ต้องการปลูกฝังให้เกิดขึ้นในคนไทย เพื่อให้เป็นคนที่มีความรู้และความสามารถ เพื่อความสุขความเจริญในชีวิตและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ
ความซื่อสัตย์สุจริต	- หมายถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง การประพฤติตามความเป็นจริงและความถูกต้องต่อตนเองผู้อื่นและประเทศชาติทั้งทางกายวาจาและใจ เช่นทำตามสัญญาที่ให้ไว้ต่อตนเอง และผู้อื่นพูดความจริงไม่นำสิ่งของของผู้อื่น (ที่เจ้าของไม่อนุญาต) หรือของส่วนรวมมาเป็นของตนการหลีกเลี่ยงที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย - ผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริตจะประสบความสำเร็จ และความเจริญในชีวิตและการทำงานเป็นที่ไว้วางใจอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้และเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ
ความขยันหมั่นเพียรและอดทน	- หมายถึงการทำหน้าที่การทำงานด้วยความพยายามเข้มแข็ง อดทน ไม่ท้อถอย เป็นคุณธรรมจริยธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จ
ใฝ่หาความรู้	- หมายถึงความตั้งใจแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เชื่อถือได้อย่างสม่ำเสมอ - การใฝ่หาความรู้เป็นคุณสมบัติของผู้ที่พัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้มีความรู้ความสามารถรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อปรับตัวและพึ่งตนเองได้ในการดำเนินชีวิตและการทำงาน
ความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่	- หมายถึงความเอาใจใส่มุ่งมั่นในการทำหน้าที่ของตนให้เกิดผลสำเร็จและผลดีต่อตนเองสังคมและประเทศชาติ
การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง	- หมายถึงความรับผิดชอบในผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตน เมื่อเกิดผลเสียหายก็ไม่โยนความผิดให้แก่ผู้อื่นน้อมรับความผิดพลาดแล้วนำมาพิจารณาไตร่ตรองเพื่อปรับปรุงแก้ไข มิให้เกิดความเสียหายหรือความผิดพลาดขึ้นอีก ผู้ที่มีความรับผิดชอบควรพิจารณาไตร่ตรองให้รอบคอบถึงความดีงามความถูกต้องเหมาะสม ถึงผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นก่อนที่จะตัดสินใจกระทำการใด ๆ

คำหลัก	คำอธิบาย
ใช้สิทธิโดยไม่ละทิ้งหน้าที่	<p>- สิทธิหมายถึงอำนาจอันชอบธรรม เช่นบุคคลมีสิทธิและหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ เขามีสิทธิในที่ดินแปลงนี้หรืออำนาจที่กฎหมายรับรองให้กระทำการใด ๆ โดยสุจริตได้อย่างอิสระ แต่ต้องไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิของผู้อื่น (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ.๒๕๕๔)</p> <p>- ระบอบประชาธิปไตย ที่มีหลักการพื้นฐานสำคัญที่ว่ามนุษย์มีศักดิ์ศรี มีคุณค่า จึงให้ประชาชนมีสิทธิ และเสรีภาพมากทั้งนี้ก็เพื่อให้ประชาชน มีส่วนร่วม พัฒนาสังคม และประเทศชาติในฐานะเจ้าของอำนาจสูงสุด แทนที่จะมีส่วนร่วมได้เพียงในฐานะผู้ใต้ปกครองเท่าที่ผู้ปกครองจะอนุญาตให้เท่านั้น</p> <p>- หลายครั้งคนส่วนใหญ่มักคิดถึงสิทธิ ที่จะได้สิทธิที่จะมีเพียงด้านเดียวแต่สิทธิ ในระบอบประชาธิปไตยนั้น ประชาชนมีสิทธิที่จะให้สิ่งที่ดีสิ่งที่มีประโยชน์ต่อ สังคมและประเทศชาติด้วย ซึ่งก็คือหน้าที่สิทธิและหน้าที่เป็นสิ่งที่ต้องอยู่คู่กัน อย่างสมดุลเสมอบุคคลย่อมไม่อาจมีสิทธิได้หากไม่ทำหน้าที่</p>
ใช้เสรีภาพอย่างรับผิดชอบ	<p>- เสรีภาพหมายถึงความสามารถที่จะกระทำการใด ๆ ได้ตามที่ตนปรารถนา โดยไม่มีอุปสรรคขัดขวาง เช่น เสรีภาพในการพูด เสรีภาพในการนับถือศาสนา ความมีสิทธิที่จะทำอะไรก็ได้โดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น (พจนานุกรมฉบับ ราชบัณฑิตยสถานพ.ศ. ๒๕๕๔)</p> <p>- ในระบอบเผด็จการประชาชน มักจะถูกจำกัดเสรีภาพพอเปลี่ยนมาเป็น ระบอบประชาธิปไตยคนทั่วไปเข้าใจว่าบุคคลย่อมมีเสรีภาพได้อย่างเต็มที่ จะทำอะไรก็ได้ตามใจชอบ การใช้เสรีภาพของบุคคลนั้นอาจไปกระทบหรือละเมิด ต่อเสรีภาพของบุคคลอื่นได้ หรืออาจกล่าวได้ว่าการใช้เสรีภาพต้องมีความ รับผิดชอบต่อคนอื่นด้วยเสมอ หมายถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น</p> <p>- ประชาชนในระบอบประชาธิปไตยจึงต้องเข้าใจถึงหลักการที่ว่า “ใช้สิทธิแต่ ไม่ละทิ้งหน้าที่” และ “ใช้เสรีภาพอย่างรับผิดชอบ” แต่อย่างไรก็ตามเพราะมนุษย์ที่มี อยู่คนเดียวและมีเสรีภาพที่จะทำอะไรก็ได้ตามใจชอบทั้งหมด ไม่มีอยู่จริงมีแต่ มนุษย์ที่อยู่ร่วมกับคนอื่น เพราะมนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่ต้องพึ่งพาอาศัยกันมนุษย์ จึงต้องอยู่ร่วมกันเป็นสังคม ประชาชนในระบอบประชาธิปไตยพึงยินดีที่จะใช้ เสรีภาพของตนเพื่อให้คนอื่นได้ใช้เสรีภาพเท่าเทียมกับตน</p> <p>- สภาพที่บุคคลมีเสรีภาพที่จะทำอะไรก็ได้ตามใจชอบโดยไม่จำกัดนั้นเป็น ลักษณะของอนาธิปไตยซึ่งมาจากคำว่า “อน” ที่แปลว่าไม่มีและคำว่า “อธิปไตย” ที่แปลว่าอำนาจสูงสุด “อนาธิปไตย” จึงหมายถึงสภาวะที่ไม่มี อำนาจสูงสุดทุกคนใหญ่หมดใครจะทำอะไรก็ได้ตามใจชอบ น่าจะเป็นสภาวะที่ จลาจล สับสน วุ่นวายเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการเข้าใจว่าประชาชน ควรมีเสรีภาพที่จะทำอะไรก็ได้ตามใจชอบ นั่นคืออนาธิปไตยไม่ใช่ ประชาธิปไตย</p>

คำหลัก	คำอธิบาย
ซื่อสัตย์สุจริตและมีความโปร่งใส	<ul style="list-style-type: none"> - ซื่อสัตย์ หมายถึงประพฤติตรงและจริงใจ ไม่คิดคดทรยศ ไม่คดโกง และไม่หลอกลวง สุจริต หมายถึงความประพฤติชอบ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ. ๒๕๕๔) - ความโปร่งใส (Transparency) ในที่นี้หมายถึงการเปิดเผยความจริงความพร้อมที่จะถูกตรวจสอบได้ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการทุจริตได้ยากคนในระบอบประชาธิปไตยต้องซื่อสัตย์สุจริตและมีความโปร่งใสด้วย มิใช่เพียงเรียกร้องให้ผู้อื่นซื่อสัตย์สุจริตและมีความโปร่งใสเท่านั้น
ยึดหลักความเสมอภาคและความยุติธรรม	<ul style="list-style-type: none"> - เสมอภาค หมายถึง มีส่วนเท่ากันเท่าเทียมกัน - ยุติธรรม หมายถึง ความเที่ยงธรรม ความชอบธรรม ความชอบด้วยเหตุผลเที่ยงธรรม ไม่เอินเอียงเข้าข้างใด ชอบด้วยเหตุผล (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ. ๒๕๕๔) - ประชาชนในระบอบประชาธิปไตย ย่อมมีความเสมอภาคในความเป็นมนุษย์ เช่น สิทธิทางการเมืองการปกครอง สิทธิเลือกตั้ง สิทธิในฐานะมนุษย์ หรือที่เรียกว่า สิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคในฐานะที่เป็นมนุษย์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา การเมืองเศรษฐกิจสังคม เป็นต้น - การมีความเสมอภาคนั้นมิได้หมายความว่า ประชาชนในระบอบประชาธิปไตยจะต้องมีความเสมอภาค เสมอภาคกันทุกเรื่องทั้งหมด <p>ความเสมอภาคนี้ หมายถึง ความเสมอภาคกันในฐานะมนุษย์แต่ประชาชนในระบอบประชาธิปไตย อาจมีบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกันได้ เช่น ครูย่อมมีความเสมอภาคกับนักเรียนในฐานะที่เป็นมนุษย์ และในฐานะที่เป็นพลเมือง แต่การที่ครูเป็นผู้นำที่สอน มอบหมายภารกิจ การเรียน วัดและประเมินผลผู้เรียน และนักเรียนเป็นผู้เรียนรับมอบภารกิจการเรียน รับการวัดและประเมินผลจากครูนั้น มิได้หมายความว่าครูกับนักเรียนไม่เสมอภาคกัน</p>
สามัคคีธรรม - ยึดหลักภราดรภาพ ปรองดองสมานฉันท์	<ul style="list-style-type: none"> - ภราดรภาพหมายถึงความเป็นฉันพี่น้องกัน - ปรองดองหมายถึงออมชอมประนีประนอมยอมกันไม่แก่งแย่งกันตกลงกันด้วยความใกล้เคียงตกลงกันด้วยไมตรีจิต - สมานฉันท์หมายถึงความพอใจร่วมกันความเห็นพ้องกัน (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ. ๒๕๕๔) - ความเสมอภาคในระบอบประชาธิปไตยนั้นต้องเป็นความเสมอภาคที่ยึดหลักความยึดเหนี่ยวกันในสังคม (Social Coherence) ไม่ใช่ความเสมอภาคแบบตัวใครตัวมัน (Individualistic) หรือความเสมอภาคแบบไม่ยอมเสียเปรียบกัน ถ้าคนหนึ่งได้ ๕ ส่วนคนอื่นก็ต้องได้ ๕ ส่วนเท่ากัน น้อยกว่านี้เป็นไม่ยอมกันต้องแย่งชิงกันขัดแย้งทะเลาะเบาะแว้งกันแต่เสมอภาคในระบอบประชาธิปไตยนี้หมายถึง สุขทุกข์เสมอกันหากใครในสังคมมีความสุขคนอื่น ๆ ก็พร้อมที่จะสุขด้วย และหากใครในสังคมมีความทุกข์คนอื่น ๆ ก็พร้อมที่จะทุกข์ด้วย พร้อมที่จะช่วยกันทั้งยามสุข และทุกข์ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง ไม่กีดกันกัน

คำหลัก	คำอธิบาย
	<p>มิใช่คอยแต่จะ อิจฉาริษยาไม่ให้ใครได้เปรียบใครอยู่ตลอดเวลา ทั้งหมดนี้ก็คือ หลักภราดรภาพในระบอบประชาธิปไตยนั่นเอง ซึ่งก็คือความเป็นพี่น้องกันไม่แบ่งแยก รังเกียจเดียดฉันท์กัน มีความสมัครสมานรักใคร่กลมเกลียวกัน (Solidarity)</p> <p>- ประชาชนในระบอบประชาธิปไตย ต้องยึดหลักการประสานกลมกลืน (Harmony) คือการก้าวไปด้วยกันทำงานและพัฒนาไปพร้อมกันด้วยสำนึก ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคมมิใช่จำใจต้องประนีประนอมยอมลดราวาศอกให้กันอันอาจเป็นความจำเป็นต้องอยู่ร่วมกันที่ไม่ยั่งยืน</p>
แตกต่างแต่ไม่แตกแยก	<p>- ประชาชนในระบอบประชาธิปไตยไม่จำเป็น ต้องมีความคิดเห็นมีความปรารถนาต้องการเหมือนกันทุกเรื่อง ตรงกันข้ามระบอบประชาธิปไตยต้องการคนที่มีความคิดเห็นที่แตกต่างหลากหลาย เพราะอาจจะทำให้ได้ทางเลือกที่ดีที่สุดของสังคมก็ได้ และถ้าไม่มีความคิดเห็นที่แตกต่างหลากหลายสังคมโลกก็อาจจะไม่พัฒนาเลย เช่น อาจจะยังเชื่อว่าโลกแบนและเป็นศูนย์กลางของจักรวาลอยู่ก็ได้ ประชาธิปไตยจึงไม่หลบหนีความขัดแย้ง หากแต่ประชาชนในระบอบประชาธิปไตยจะต้องช่วยกันทำให้ความขัดแย้งนั้นนำไปสู่การสร้างสรรค์</p> <p>- ตามหลักประชาธิปไตยสากลห้ามไม่ให้เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิดเชื้อชาติภาษาเพศอายุความพิการสภาพทางกายหรือสุขภาพสถานะของบุคคลฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคมความเชื่อทางศาสนาการศึกษาอบรมหรือความคิดเห็นทางการเมือง</p>
ใช้หลักสันติวิธี	<p>- สันติวิธีหมายถึงวิธีที่จะก่อให้เกิดความสงบ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ. ๒๕๕๔)</p> <p>- จุดมุ่งหมายสำคัญประการหนึ่งของประชาธิปไตยก็เพื่อให้ประชาชนไม่ต้องทะเลาะทำร้ายประหัตประหารกันด้วยความรุนแรงอันอาจนำมาซึ่งความไม่สงบสุขแตกแยกกันทั่วไปดังนั้นประชาชนในระบอบประชาธิปไตยต้องเรียนรู้ที่จะใช้หลักสันติวิธีด้วย</p>
ยึดหลักเสียงข้างมากและเคารพสิทธิของเสียงข้างน้อย (Majority Rule and Minority Rights)	<p>- ฝ่ายที่เป็นเสียงข้างมากไม่ควรใช้เสียงข้างมากละเมิดสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของฝ่ายเสียงข้างน้อยดังที่เรียกว่า “ปกครองโดยเสียงข้างมากและเคารพสิทธิของเสียงข้างน้อย (Majority Rule and Minority Rights)” เช่น ฝ่ายเสียงข้างมากไม่พึงใช้มติเพื่อจัดสรรงบประมาณให้แก่พื้นที่ของพวกเขาโดยไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนและความจำเป็นของคนส่วนน้อย</p>
เห็นความสำคัญในประโยชน์ของส่วนรวม	<p>- ประชาชนในระบอบประชาธิปไตยต้องรู้จักแยกแยะประโยชน์ของส่วนตัว กับประโยชน์ของส่วนรวม ตามปกติคนส่วนใหญ่มักเห็นประโยชน์ของส่วนตนเป็นสำคัญแต่ในการอยู่ร่วมกันในสังคม ทุกคนต้องเห็นความสำคัญในประโยชน์ของส่วนรวม เช่น แม้ว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งจะหยิบยื่นประโยชน์ให้แก่เราเป็นการ</p>

คำหลัก	คำอธิบาย
	ส่วนตัว แต่ในการใช้สิทธิเลือกตั้งเราต้องยึดหลักประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ
มีจิตสำนึกรวมหมู่ (Team Spirit) และทำงานเป็นหมู่คณะ (Team Working)	<p>- ประชาธิปไตยตั้งอยู่บนพื้นฐานการอยู่ร่วมกันในสังคมคนในระบอบประชาธิปไตยจึงต้องมีสำนึกความเป็นกลุ่มเป็นสังคมเดียวกันเสมอสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และพร้อมที่จะรับผลที่อาจเกิดขึ้นได้ร่วมกัน (Accountability)</p>
มีจิตสาธารณะ (Public-Mindedness) และการมีจิตอาสา (Volunteerism) การมีส่วนร่วมช่วยในการพัฒนาครอบครัวโรงเรียนชุมชน สังคมและประเทศชาติอย่างยั่งยืน	<p>- ประชาธิปไตยเป็นเรื่องของทุกคนในสังคมและสังคมจะอยู่ร่วมกันอย่างผาสุกได้นั้นทุกคน นอกจากจะมีชีวิตส่วนตัวของแต่ละคนแล้วทุกคนยังต้องเสียสละพร้อมที่จะเสนอตัวช่วยกันรับผิดชอบ ในกิจการที่เป็นสาธารณะทั้งในครอบครัว โรงเรียน ชุมชน สังคม ประเทศชาติและประชาคมโลก</p>
ปัญหาธรรม ยึดหลักเหตุผลความจริง และความถูกต้อง	<p>- การใช้เสียงข้างมากนั้น อาจบอกได้แต่ความชอบ ความพึงพอใจ ความต้องการ แต่ไม่สามารถตัดสินความจริงความถูกต้องได้ทั้งหมด ดังนั้น ประชาธิปไตยที่ดีจำเป็นต้องตั้งอยู่บนหลักความจริง ความถูกต้อง ความดีงาม หรือหลักธรรมาธิปไตย ด้วยเหตุนี้เสียงข้างมากในระบอบประชาธิปไตยจึงจำเป็นต้องรับฟังเสียงข้างน้อยด้วยเหตุผล หากเสียงข้างน้อยมีเหตุผลที่ดีกว่าฝ่ายเสียงข้างมากก็ควรที่จะยอมรับความคิดเห็นของเสียงข้างน้อย และความจริงความถูกต้องการที่จะเป็นสังคมประชาธิปไตยที่ยึดหลักเหตุผลความจริง ความถูกต้องได้ คนในสังคมมีสติปัญญามีความรู้และมีคุณธรรมด้วยการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ</p>
รู้ทันข้อมูลข่าวสาร (Information Literacy) และรู้ทันสื่อ (Media Literacy)	<p>- ในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศที่สื่อและข้อมูลข่าวสาร มีความสำคัญมากขึ้น คนในระบอบประชาธิปไตยจำเป็นต้องเห็นความสำคัญ ติดตามและสามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณในข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้รู้เท่าทันรวมถึงต้องรู้ และเข้าใจวิธีการและกระบวนการผลิตสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศดีพอสมควร เนื่องจากผู้ผลิตสื่อสามารถใช้สื่อและข้อมูลข่าวสารโน้มน้าวให้ประชาชนทุกคนเชื่อคล้อยตาม และทำสิ่งที่ผู้ผลิตสื่อต้องการยิ่งไปกว่านั้น ในปัจจุบันประชาชนยังสามารถเป็นผู้ผลิตสื่อและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเอง เช่นการนำเสนอหรือแบ่งปัน (Share) สารผ่านสื่อสังคมสมัยใหม่ และสื่อออนไลน์ต่าง ๆ การกระทำดังกล่าวจะต้องกระทำด้วยความมีสติพิจารณาไตร่ตรองถึงผลที่จะเกิดขึ้น</p>

คำหลัก	คำอธิบาย
ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการเมือง	- ประชาชนในระบอบประชาธิปไตยจำเป็นต้องรู้ทันข่าวสาร โดยเฉพาะข่าวสารทางการเมืองอย่างน้อยต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับ การปฏิบัติงานของบุคลากรทางการเมืองเพื่อให้ทราบว่ามีผลกระทบต่อประชาชนอย่างไร ประชาชนควรสนับสนุนหรือคัดค้านควรเตรียมตัวอย่างไร และโดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนต้องใช้ในการตัดสินใจในทางการเมืองและการเลือกตั้ง
มีความกล้าหาญทางจริยธรรม (Moral Courage) กล้าที่จะยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง (Moral Assertiveness)	- ประชาชนในระบอบประชาธิปไตยนอกจากจะต้องซื่อสัตย์สุจริต และมีความโปร่งใสแล้วจะต้องกล้าที่จะยืนหยัดในความจริงความถูกต้อง ไม่ปล่อยให้ความไม่ถูกต้องดำรงอยู่ กล้าที่จะพูดแสดงออก และคัดค้านทั้งนี้ควรต้องฝึกให้ผู้เรียนมีความกล้าหาญ ทางจริยธรรมและกล้าที่จะยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้องอย่างมีวิจารณญาณ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยด้วยเพื่อที่จะยืนหยัดในความจริงและความถูกต้องให้ยั่งยืนมากที่สุด
มีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	- ประชาชนในระบอบประชาธิปไตยต้องมีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทั้งคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ เปรียบเทียบ ประเมินค่า สืบสาวหาสาเหตุแก้ปัญหา สร้างสรรค์ รวมถึงทักษะการใช้เหตุผล การตั้งคำถาม การวิจัย การค้นคว้า การรวบรวมข้อมูล การโต้แย้ง อันจำเป็นต้องใช้ในกิจกรรมต่างๆของสังคม เช่น การพูดคุยแลกเปลี่ยนเสวนา อภิปรายโต้ว่าที่ การออกเสียงประชามติ การเลือกตั้งและการมีส่วนร่วมทางการเมืองอื่นๆ
ทักษะการสื่อสารในระบอบประชาธิปไตย	- ประชาชนในระบอบประชาธิปไตยต้องมีทักษะการสื่อสารในระบอบประชาธิปไตย ได้แก่ การฟัง การอ่าน การค้นคว้า การจับใจความ การสรุปความ การย่อความ การขยายความ การตีความ การแปลความ การพูด การเขียน การโต้ว่าที่ การอภิปราย การวิจารณ์ การกล้าแสดงออก การแสดงความคิดเห็นและการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
พัฒนาความรู้ความคิดจิตใจพฤติกรรมและการทำงานของตนเองอยู่เสมอ	- ในระบอบประชาธิปไตยถือว่าประชาชนเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศคุณภาพของประชาธิปไตยจึงอยู่ที่คุณภาพของประชาชน ดังนั้นประชาชนในระบอบประชาธิปไตยต้องพัฒนาความรู้ความคิดเจตคติพฤติกรรมและการทำงานของตนเองอยู่เสมอ จึงจะสามารถทำให้ประชาธิปไตยสำเร็จผลด้วยดีได้
มีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างสร้างสรรค์	- ในระบอบเผด็จการประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างจำกัดเพียงในฐานะผู้ใต้ปกครอง แต่ประชาชนในระบอบประชาธิปไตย ต้องมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างสร้างสรรค์ในฐานะเจ้าของประเทศ ได้หลากหลายวิธี แต่ทั้งนี้ต้องพัฒนาประชาชน ให้มีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างมีคุณภาพ

การเรียนรู้การสอนรายวิชาประวัติศาสตร์ : แนวปฏิบัติสำคัญ

การเรียนรู้การสอนรายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมือง มีจุดเน้นสำคัญคือ ต้องการให้เยาวชนไทยเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมไทย คือมีความเป็นไทยรักชาติยึดมั่นในศาสนาเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นพลเมืองดี ที่มีวิถีชีวิตและมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างปรองดองสมานฉันท์พร้อมด้วยคุณลักษณะความมีวินัยในตนเอง ดังนั้นการเรียนรู้การสอนรายวิชาเพิ่มเติมนี้ จึงเน้นที่การปฏิบัติลงมือทำ (Action) เพื่อให้เป็นพลเมืองที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีผลต่อกระบวนการเรียนการสอนผู้สอนจะต้องทำให้การเรียนการสอนมีความหมายและมีคุณค่าแก่ผู้เรียน เพื่อจะทำให้เกิดประโยชน์ที่แท้จริงแก่เยาวชนและสังคม โดยรวมแนวปฏิบัติสำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนหน้าที่พลเมืองบรรลุวัตถุประสงค์มีดังนี้

๑. ผู้สอนต้องเข้าใจแก่นโนทัศน์ (Concept) สำคัญของรายวิชานี้ นั่นคือการเข้าใจในจุดเน้นที่เป็นพื้นฐานสำคัญซึ่งวัตถุประสงค์ของรายวิชานี้ต้องการพัฒนาทักษะค่านิยมและคุณลักษณะซึ่งสะท้อนด้วยการปฏิบัติ (Action)

๒. การวางแผนการสอนจะต้องเน้นการพัฒนาที่ต่อเนื่อง (Continuous Development) ของกระบวนการคิดกระบวนการสืบค้นกระบวนการแก้ปัญหา รวมทั้งกระบวนการพัฒนาค่านิยมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์ดังนั้นการวางแผนการสอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมดังนี้

- ๑) ตั้งคำถามด้วยตนเองเพื่อการสืบค้น
- ๒) มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่หลากหลายในการสืบค้นข้อมูล
- ๓) ฝึกการวิเคราะห์โดยใช้ข้อมูลจริง (Real Data) ในสภาพจริงทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญการสอนสังคมศึกษาหลายท่านเสนอว่าต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สำรวจ (Survey) หรือสัมภาษณ์จากแหล่งข้อมูลที่เป็นปฐมภูมิ
- ๔) ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มร่วมกันกับเพื่อนรวมทั้งบุคคลอื่นในชุมชนตามโอกาสและวุฒิภาวะของผู้เรียน

๕) นำเสนองานหรือผลงานด้วยวิธีการที่หลากหลายเช่นจัดอภิปรายทำป้ายนิเทศจัด นิทรรศการ แสดงบทบาทสมมุติจัดทำ Video Clip เป็นต้น

๓. การสอนหน้าที่พลเมืองต้องเน้นความเชื่อมโยงหรือความเกี่ยวข้อง (Relevant) การลงมือทำหรือปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง (Engaging) และเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น (Active Learning)

๓.๑ ความเชื่อมโยงหรือความเกี่ยวข้อง (Relevant) คือการใช้ประเด็นจริง (Real Issue) ที่เป็นปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับความคิดของคนว่า จะถูกหรือผิด ดีหรือไม่ดี มีคุณค่าหรือไม่มีคุณค่า เพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนจะเชื่อมโยงกับประสบการณ์จริงแต่ในกรณีใช้ประเด็นจริงผู้สอนควรใช้วิจารณญาณเพราะบางประเด็นอาจมีความอ่อนไหว (Sensitive) ต่อสังคมรวมทั้งควรคำนึงถึงวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียนด้วย

๓.๒ การลงมือทำหรือปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง (Engaging) การเรียนจากประสบการณ์จริงถือว่าเป็นหลักการสำคัญของการสอนหน้าที่พลเมือง และเป็นที่ยอมรับของนักการศึกษาทั่วโลกดังนั้นการลงมือทำ (ปฏิบัติ) อย่างต่อเนื่องกับประเด็นจริง (Real Issue) หรือเหตุการณ์จริงทั้งในระดับครอบครัวห้องเรียนโรงเรียนหรือชุมชนจึงเป็นสิ่งสำคัญตัวอย่างต่อไปนี้เสนอแนะในประเด็นจริง หรือเหตุการณ์จริงที่อาจนำมาใช้กับผลการเรียนรู้ของรายวิชาหน้าที่พลเมืองได้

๓.๓ เรียนอย่างกระตือรือร้น (Active) การเรียนอย่างกระตือรือร้นก็คือการเรียนที่ผู้เรียนต้อง “ทำ” หรือ “do” ทั้งนี้การเรียนผ่านการอภิปราย (Discussion) เป็นวิธีที่สำคัญในการเรียนรายวิชาหน้าที่พลเมือง

เพราะการอภิปรายเป็นทักษะที่สำคัญในการเรียนและทักษะของความเป็นพลเมือง (Citizenship skill) เพื่อแสดงออกซึ่งสิทธิและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นการอภิปรายโดยทั่วไปคงไม่ใช่การอภิปรายที่เกี่ยวข้องกับประเด็น ความเป็นพลเมือง (Citizenship Discussion) Sandie Llewelin (๒๐๐๑) นักการศึกษาด้านความเป็นพลเมือง (Citizenship Education) ได้เสนอว่าการอภิปรายที่เกี่ยวข้องกับความเป็นพลเมืองควรมีลักษณะดังนี้

๑. เป็นประเด็นที่เกิดขึ้นจริง (Real Life Issue)
๒. เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของประชาชน (Deal with Public Dimension of Life)
๓. เกี่ยวข้องกับเยาวชนในฐานะเป็นพลเมืองคนหนึ่ง (Relate to Young People as Citizens)
- ๓.๔ การเรียน (Learning) การเรียนรู้เรื่องหน้าที่พลเมืองจะมีประสิทธิภาพต่อเมื่อมีบรรยากาศของห้องเรียนที่มีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นไม่มีบรรยากาศของการใช้อำนาจหรือทำให้ผู้เรียนเกิดความไม่สบายใจกลยุทธ์สำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนในบริบทของสังคมไทยเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพคือ

๑. จัดการทำงานเป็นกลุ่มเล็กเพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นได้ทั่วถึงกว่าการทำงานในกลุ่มใหญ่

๒. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนกำหนดกติกาในการทำงานคุณภาพของงานประเด็นการอภิปรายหรือประเด็นที่จะศึกษาตลอดจนการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อที่ผู้เรียนเกิดความรู้สึกว่าการเรียนหรือการทำงานนั้นมีความหมายและมีคุณค่าจะได้ทำงานอย่างต่อเนื่องและตั้งใจ (Engaging)

๓. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนแสดงความคิดเห็นและเมื่อมีข้อสรุปความคิดเห็นของทุกคนควรจะอยู่ในข้อสรุปนั้น ๆ ด้วย

๔. ครูควรสร้างความรู้สึกว่าการประสบความสำเร็จคือการเรียนรู้หรือการทำงานโดยผ่านกระบวนการต่าง ๆ เป็นรางวัลที่น่าภูมิใจ

๕. ครูควรคำนึงถึงการเรียนรู้หลายรูปแบบ (Learning Style) ของผู้เรียนการจัดกิจกรรมจึงควรมีหลากหลาย เช่น การสาธิต การตอบคำถาม การอภิปราย การค้นคว้าวิจัย การทำโครงการ การสำรวจ การแก้ปัญหา การใช้เกม การแสดงบทบาทสมมติ การใช้สถานการณ์จำลอง การใช้กรณีศึกษา (Case Study) โดยมีการ ทำงานกลุ่มเล็กและรายบุคคล

๖. กรณีการเรียนรู้ที่เป็นกระบวนการควรจัดให้ครบขั้นตอนอย่างต่อเนื่องแต่ครูก็อาจนำบางขั้นตอนมาจัดกิจกรรมแยกได้ เช่น กิจกรรมการวิเคราะห์ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่อยู่ในขั้นตอนของกระบวนการเรียนการสอนหลายรูปแบบ สามารถนำมาจัดเป็นกิจกรรมแยกออกมาได้ตามความเหมาะสม เป็นการฝึกความสามารถในการวิเคราะห์หรือการจัดการกับข้อมูลต่าง ๆ แก่ผู้เรียน

๗. ครูควรมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาในการจัดการเรียนรู้ เพื่อสะท้อนการปฏิบัติของผู้เรียนในสภาพจริง ทั้งนี้ การวัดและประเมินหน้าที่พลเมือง ต้องมีการประเมินภาระงานที่เกี่ยวกับกิจกรรมให้ผู้เรียนปฏิบัติการสร้างลักษณะนิสัย รวมทั้งกระบวนการทำงานและคุณภาพงานด้วยวิธีการและเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย

จากหลักการสอนทั้ง ๔ หลักข้างต้น Sadie Llewelin (๒๐๐๑) ได้สรุปหลักการสอนว่าเป็น R-E-A-L: Relevant, Engaging and Active Learning และแสดงความคิดเห็นว่าการทำงานในลักษณะโครงการ (Project Work) เป็นกิจกรรมที่สำคัญในการเรียนการสอนหน้าที่พลเมืองเพราะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับฝึกอบในการเรียนรู้มีวินัยและเป็นการเรียนรู้ที่เป็น Active Learning ผู้เรียนได้มีโอกาสศึกษาประเด็นต่างๆ ในสังคมที่เกิดขึ้นจริงศึกษาปัญหาอุปสรรคและเรียนรู้ในการแก้ไขเรียนรู้บทบาทของพลเมืองดีในสังคมเพื่อการเตรียมตัวเป็นพลเมืองดีของชาติในอนาคต

ภาคผนวก